

misli

LETO XXIX.
MAJ
1980

ŽE ZADNJIČ sem se dotaknil "dobrega businessa" izdavanja MISLI in marsikoga bravcev presenetil z dejstvom, da trenutno stane vsaka številka MISLI s poštnino vred 74 centov. Prav je torej, da cenimo naš mesečnik in ga podpremo z darom za Bernardov tiskovni sklad, brez katerega bi ne mogel več izhajati. Res, ko bi vsaj vsi naročniki redno plačevali in ko bi dolžniki poravnali svojo na ročnino!

Danes bi rad dodal, da k letnemu obračunu prinesejo nekaj tudi oglasi, a žal tudi ti ne v taki meri, kot si marsikdo morda misli. Vsaj tu bi moralo za upravo veljati, da so "strictly business". Resnici na ljubo pa moram priznati, da nam tudi tu manjka "business-žilice". Na to me je nedavno opozoril naš tiskarnar Simon, ko me je mimogrede vprašal, koliko računam posamezne oglase. Ko sem mu povedal, se je zasmejal in dejal: "Saj vam cela stran oglasov ne pokrije niti tiskarskih stroškov strani!..." Onemel sem in si priznal, da na to nisem nikoli pomislil. Preveč je v celotni zadevi MISLI idealizma, da bi me motili oglasi.

Vendar morajo oglasi pokriti vsaj stroške. Zato bodo do nadaljnjega cene sledeče: cela stran oglasa \$40.-, pol strani \$20.-, četrt \$12.-. Oglasi v velikosti manj kot četrt strani bodo po \$8.-, najnižja cena (približno ena tretjina četrtine strani) pa \$5.-. Ekskluzivni oglasi po posebnem dogovoru. — Zelo bi tudi želel, da bi oglaševalci plačevali vnaprej, ali pa vsaj redno vsake tri mesece.

Morda je le prav, da pride enkrat tudi o tem nekaj črno na belo.

— Urednik in upravnik

K SLIKI NA PLATNICAH:

Naše narodno svetišče **MARIJE POMAGAJ** na **BREZJAH** v majskem cvetju.

KNJIGE! KNJIGE! KNJIGE!

Poštnina v cenah knjig ni vključena!

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.-, II. dela \$8.50.

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$7.-. Pošeli. Čakamo nove pošiljke.

JADRO V VETRU (za II. razred), cena \$6.—; **ZLATA LADJA** (za III r.), cena \$6.—; **VRTILJAK** (za IV. r.), cena \$6.50; **ZEMLJA DOMAČA** (za V. r.), cena \$6.50. — Te čitanke, bogate po vsebini in barvnih ilustracijah, uporabljajo slovenske osnovne šole v Trstu. Res vredna pomoč za priljubitev in izpopolnitev znanja slovenskega jezika tudi naši izseljenski mladini.

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.- (Posamezne knjige: prva \$7.-, druga \$9.-, tretja \$28.-).

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Cena vsem trem delom \$10.-

TRENUTKI MOLKA — Misli za vsak dan leta je napisal Franc Sodja CM. Knjiga je izšla v Argentini, stane vezana \$4.—, nevezana pa \$3.— in je vredna branja.

HOJA ZA KRISTUSOM (nesmrtni spisi Tomaža Kempčana v obliki molitvenika). Cena \$5.— vezani knjigi.

MATI, DOMOVINA, BOG (Pesmi Ludvika Ceglarja) — Cena \$2.-

POPOTNIKI (Najnovejši roman, ki je izšel v izseljenstvu, napisal Aleksej Goriški). 456 strani. — Cena \$10.-.

V ROGU LEŽIMO POBITI (napisal Tomaž Kovač, priča pokola tisočev v letu 1945) — cena dva dolarja.

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVIJO (izjava prič o tehar- skih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

misli

(THOUGHTS) Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji • Ustanovljen leta 1952 • Izdajajo slovenski frančiškani • Urejuje in upravlja Fr. Basil A. Valentine, O.F.M., 19 A Beckett Street, Kew, Victoria 3101 — Telefon: (03) 861 7787 • Naslov MISLI: P.O. Box 197, Kew, Vic. 3101 • Letna naročnina \$5.- se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$8.-, letalsko s posebnim dogovorom) • Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema. • Stava: Polyprint (Vic.) Pty. Ltd., 1 Dods Street, Brunswick, Vic. 3056 - Tisk: Distinction Printing, 164 Victoria Street, Brunswick, Vic. 3065.

VSEBINA • IZSELJENSKI MATERI — stran 129 • Obljuba Mariji Pomagaj — stran 130 • Znamenje — Emilijan Cevc — stran 131 • Majniški vzklik — pesem — Milka Hartman — stran 133 • Samo kave ne! — črtica — Po J.H.R. — stran 134 • Moja mati — pesem — Marjan Jakopič — stran 135 • Jugoslavija — kam? — L.P. — stran 136 • Ali sem sam s svojo vestjo? — Nadškof dr. Alojzij Šuštar — stran 137 • Odnos Cerkve do ateizma — Iz "Duh. življenja" — Dr. Alojzij Starc — stran 138 • Odločen "ne" v vzgoji — Valter Dermota — stran 140 • P. Bazilij tipka. . . — stran 142 • Pri Njem smo na varnem. . . — stran 144 • Izpod sydneyskih stolpov — P. Valerijan — stran 146 • Vozniki — povest-nadaljevanje 10 — F. Grivški — stran 148 • Naše nabirke — stran 148 • Materino pismo — stran 150 • Duhovna oporoka pok. nadškofa Pogačnika — stran 151 • Izpod Triglava — stran 152 • Z vseh vetrov — stran 154 • Kotiček naših mladih — stran 156 • Križem avstralske Slovenije — stran 157.

IZSELJENSKI MATERI

ŽE PRED LETI sem v clevelandskem slovenskem dnevniku "Ameriška domovina" našel tele prelepe besede o izseljenski materi. Služile so le kot skromen uvodnik k povabilu na materinsko proslavo (podpisan je MS), pa bi zaslužile mesto v uvodniku. Z zlatimi črkami bi morale biti napisane in z zlatim okvirom obrobiljene, toliko je v njih resnice. Tole je njih vsebina:

Ameriški Slovenci smo priče velikemu številu slovenskih kulturnih prireditev. Nekatere teh so na zavirljivi višini umetniškega izražanja. Največja vrednost teh prireditev pa je v tem, da na njih nastopajo ameriški Slovenci, po večini prvi ali že drugi rod — rojen v Ameriki.

Prav lahko je ob tej ugotovitvi priti do temelja na vprašanje: kako to, da se slovenski rod še tako drži v morju tujine?

NAŠA SLOVENSKA MATI JE IZVRŠILA SVOJO NALOGO!

Kolikokrat v življenju se ustavimo ob tej misli — pa morda na mater mislimo vsak dan?

Kolikokrat smo ji pripravljene dati vsaj besedo priznanja, če jo že ne utegnemo počastiti pri tem njenem velikem uspehu?

Bedni smo z besedami hvale. kljub temu, da vse sadove njenih naporov uživamo mi sami. Svet je v svojem stremljenju za dobrinami tega sveta skoraj pozabil na svojo svetno mater. Komaj en den v letu nas pozove, da ga posvetimo materam — na materinski dan. Še takrat so cvetličarji tisti, ki nas opominjo, da naj ne pozabimo poslati svojim materam rož.

Rože uvenejo, materinski dan mine — mati pa ostane. . .

Ta lik matere moramo povečati v naših srcih in mu dati veličino največje važnosti. Mi, ameriški Slovenci še toliko bolj, ker je naša slovenska mati tista, ki nas navaja k dobremu, nas uči vere in nas ohranja slovenskemu rodu.

* * *

“... In sem mislil na njeno ljubezen, vir, ki se ne bi izsušil v tisočletnem trpljenju, darovanju in žrtvovanju. Mislil, kako slabotno, skopo in malomarno sem ji vračal vso to ljubezen, vso dobroto.

Kako naj popravim ta svoj veliki greh, o mati? . . .”

KSAVER MEŠKO

* * *

Nobena politična, verska, kulturna, državna ali zabavna organizacija naroda ne more preko tega — mati je tisti skupni činitelj, ki tvori podlago vsem naporom naroda! MATI — DOMOVINA — BOG! niso samo pomembne Cankarjeve besede: njihov vrstni red je večjega pomena! . . .

Kaj niso te vrstice za mesec materinskega dne vredne objave tudi v MISLIH? Le besedo “amerikanski” zamenjajmo z “avstralski”. Slovenska mati tudi v Avstraliji kot prva ohranja naše narodne in verske svetinje: kjer ona odpove, pade vse . . . Če pade naša izseljenska družina, potem so tudi naše skupne strukture le zunanje ogrodje brez duha in srca.

Bog živi naše matere še dolgo dolgo let!

VSAKO LETO, NA PREDVEČER PRAZNIKA MARIJE IZ BREZIJ, KI VARUJE SLOVENSKI NAROD IN SLOVENSKA IZROČILA V SVETU, 23. MAJA, BOMO V SVOJIH DOMOVNIH PRIŽGALI SVEČE. PREŽIVELI BOMO VEČER V MISLIH NA KRŠČANSKA IZROČILA, KI SO STOLETJA VODILA NAŠ ROD V DOMOVINI IN OBLIKUJEJO DANES NAS V SVETU IN PO NAS NARODE MED KATERIMI ŽIVIMO. VABIMO VSE SLOVENCE V DOMOVINI IN VSE ROJAKE SLOVENSKEGA IZROČILA V SVETU, DA SE NAM PRIDRUŽIJO.

(To je bil slovesni sklep naše narodne skupine, zbrane leta 1976 na evharističnem kongresu v Filadelfiji, ZDA. Tudi avstralski Slovenci smo povabljeni, da se na “Marijin večer” z molitvijo pridružimo ostalim rojakom.)

Znamenje

DOZIVLJAM veliko prerojenje in cvetem v radostno zvenenje. Vse, kar me obdaja, se mi zdi kakor čudovita velikonočna hvalnica, ki kakor otrok sprašuje:

“Povej mi, Marija,
kaj si videla na poti? . . .”

Da, danes zarana sem srečal Gospoda sredi naših polj in ob naših studencih. Kaji danes je praznik Njegovoga Telesa.

Vstal sem bil s prvo zarjo — še zdaj mi oklepa oči oranžen trak vzhodnega neba in noge mi še čutijo solze nočnih ros, čeprav je že pozno popoldne.

Vsi robovi gorá so jasni in ostrí, da oči bole. V polnih požirkih vpijam kipenje, ki se preliva iz prepolnih dlani zemlje.

V dobri svetlobi še drhti jutranji blagoslov:

“Nebeški blagoslov naj blagoslavlja, varuje in ohranja ta kraj in vse, ki v njem prebivajo, tudi polja in zemlje sadove . . .”

Bog je šel zarana preko polj, ovenčan z mladikami rastlin in dozorevajočimi klasi, skrit v podobi drobnega belega kruha, ki je zrasel iz naše zemlje. Šel je v vrisku vseh treh zvonov, pod zlatim baldahinom, za rdečimi banderci z dolgimi čopki, za belimi deklicami z rožicami, med debelimi, prižganimi svečami . . . Šel je v oslabeledih rokah starega župnika, pevci pa so mu peli sionsko hvalnico . . . In ustavil se je pred znamenjem, ki ob njem sedim; obiskal je svojo Mater, ki noč in dan bedi v znamenju sredi vasi, v znamenju, ki se v svoji apneni belini sveti med hišami kakor jagodov cvet. Dve akaciji ob njem brizgata vonj svojih grozdastih cvetov v pomlad. To znamenje je lepi brat vseh znamenj po križpotjih in poljih in sredi gozdov, ki so kakor zaupne molitve pogнала iz naše zemlje ter se razvezetela v izmučenih telesih Križanega, v podobah Matere božje in v kipeih vseh svetnikov in svetnic od svetega Janeza Nepomuka ob vodah do svete Ané v hribcu. In končno je brat nagnjenih križev ob cerkvi, kjer pričakujejo vstajenje očetje in matere, bratje in sestre, in jim ti križi edini ostanejo zvesti s svojo usmerjenostjo proti nebu . . .

*

Sinoči, ko so fantje postavljali mlaje in je v zvoniku pritrkavalo, da je pela vsa dolina, so prišle žene in dekleta ter oblekle Marijo in Jezusa v novo obleko. Sleklo so ji rdečo binkoštno in ji nadele obleko, belo kakor sneg; prav tisto, ki jo je nekoč sešila mlada ne-

vesta iz svoje poročne obleke, ko ji je ljubega ubilo drevo v gozdu. Razrezala je svilenlo krilo in poročni pajčolan — bilo ji je, kakor bi si rezala srce — vzela zlato nitko ter napravila Mariji oblekco, pa jo položila na mrzli oltar v znamenju:

“Na, Marija, prinašam ti svoje veselje in žalost in mrtvo upanje!” In odslej sprejema Marija svojega Sina vedno v obleki, ki so jo orosile solze in vdanost osamele neveste.

Zato je danes Marija tako lepa, kakor bi se bila v binkoštni rosi umila. Okoli vratu ima veliko srebrno verižico in moder trak okoli pasu. Jezus pa je okrašen z rdečimi koraldami. Kamen v sponki Marijinega pasu se spreminja kakor glava ptička vodomca in njegove barve spremlja zlat odsev.

In vsi prinašamo božji Materi darove svoje radosti in svojih bridkosti.

O, znamenje sredi vasi, preprosto, lepo znamenje, ki posvečuješ delo človeških rok in povzdiguješ očete in matere v svečenike.

Cerkev in znamenje — kakor velika maša in očenaš. Nihče ne ve več, kdaj so ga postavili in po kakšni zaobljubi, in v nobeni knjigi ni to zapisano. Najbrž so preprosto rekli: “Jezus in Marija morata biti sredi med nami, ne v cerkvi zaprta, temveč v znamenju sredi vasi, da ju vidimo, ko gremo na delo in se vračamo domov in ko si povemo pametno besedo. Bedela bosta nad nami in nad našimi otroki, ki se jima bodo igrali ob nogah . . .” Tu je zapela tista preprosta duša, ki je izsanjala v svojem otroštvu legende o Jezusu in Mariji

in svetnikih, tako domače, da so nebeščani sami prevzeli naše navade in naše kretnje in v njih sama ljuba Mati božja hodi po naših stezah.

In ljudje so šli ter postavili znamenje. In goja je rekla: "Vzemite moje kamenje!" in reka: "Vzemite moj pesek!" in gozd: "Vzemite moj les!" Ko je ob sobotnih popoldnevnih človeško telo že zahtevalo počitka, so njih roke postavljale rezan kamen na kamen in opeko na opeko ter dvigale spredaj dva stebrička, da je bilo kakor v cerkvi pri oltarju. Nad stebričkom so razpeli zidan lok ter naredili streho iz skódel, iz belih mecesnovih skódel, kakor jih imajo pastirske kočje v planini — ob močnem soncu meče streha na stene kapelice zobčast trak sence — in na vrh so pritrtili železen križ. Da bi bilo znamenje še lepše, so poklicali slikarja, ki mu je z živimi barvami poslikal stene s podobami svetnikov in z rožami. Prav lani pa je prišel nekdo in narisal na južno plat ob stebričku veliko rdečo markacijo, da je videti, kot da bi imela kapelica veliko ptičje oko.

Potem pa še kip Marije z Jezusom!

Ta je moral biti še prav posebno lep; vaščani niso bili zadovoljni kar s prvim, ki jim je prišel pod roke. V vasi še pomnijo, da so ga šli stari očetje iskat nekam čez gore, ker doma ni bilo umetnika, ki bi znal izrezati dovolj lepo Marijo. Ko so prinesli kip v vas, je bil tako lep, da so vsi rekli, da še v cerkvi ni lepšega. In res ima Marija kakor roža zaspanček modre oči, lase rjave kakor kostanj, ki se je pravkar zvalil iz lupine, ustnice rdeče kakor divji bezeg, polt pa kakor mleko in kri. Jezuček, ki ga Marija drži v rokah, na lahko kakor jabolko, pa ima kakor pšenica zlate lase. Lazurnomodro žezlo se sveti Mariji v desnici in Otrok blagoslavlja z dvema prstkoma desnice. Človeku se zdi, da bi rada vse ljudi objela in vsem pomagala.

Še danes sta prav taka kakor pred sto ali dvesto leti, samo čez staro, iz lesa izrezljano obleko, ki se ji je oluščila barva, so jima oblekli obleko iz blaga . . .

Tako živita Marija in Jezus sredi med nami ter poslušata, kako nabija kovač po nakovalu in kako drdra krojačev šivalni stroj; vidita čevljarja, ki vleče dreto skozi podplate, spremljata kmeta, ko hodi z zarjo na njivo ter se vrača z mrakom; sledita žene, ki hodijo v hlev in k studencu, pastirje, ko zaspano gonijo živino mimo znamenja in se vselej nerodno prekrizajo . . . Še celo prešernim fantom prisluhneta zvečer, ko vriskajo po vasi, čeprav je rožni venec že zdavnaj zaklenil hišna vrata, in dekletom, ki počasi odpirajo okenca, da bi jih ne slišala oče in mati . . . O, znamenje pozna naše ljudi in ima veselje in potrpljenje z njimi — in tudi z menoj, ki sedim na njegovem pragu ter kažem Mariji hrbet.

Vsako leto, na dan svetega Alojzija, pride tod mimo procesija prvoobhajancev, teh lepih božjih otrok, ki imajo polne oči luči in pričakovanja. Kakor nerodna čreda ovac gredo od šole do cerkve in dva ministranta neseta pred njimi evaristični banderi. Gredo po vasi, mimo domov, kjer stoje na vratih matere v praznih oblekah z molitveniki v rokah. Pri znamenju pa se ustavijo in zapoje v prvi pozdrav Bogu, ki jih že ne-

strpno pričakuje v cerkvi . . .

Dekleta poklekajo zvečer pred Marijo, preden v cerkvi podajo roko možu, da se čez leto in dan spet vrnejo kot mlade matere, ki prinašajo Mariji kazal svoje otroke; in komaj začne otrok opažati svet, že stega roke po Marijinem plašču . . .

Tu je kraj slovesa — vsi hišni pragovi se tukaj končujejo.

Gospodar, ki je živino prodal, prinaša svoj novič v puščico ob znamenju, kajti Bog je dal, Bogu gre del človekovega zaslužka.

In na zadnji poti, ko človeško truplo poslednjič roma čez vas in polja tja gor na zadnjo njivo, ki mu jo je Bog še podelil, se mora posloviti od vasi in znamenja, saj ga je spremljalo vse življenje in mu delilo blagoslov — poslednje zemeljsko slovo od Matere božje in sovaščanov. Tukaj poprosi pokojna duša na usta starega cerkovnika vso vas odpuščanja:

"Preljubi bratje in sestre! Zdaj ko se mora ta pokojna krščanska duša našega . . . ločiti od vas, vas prosi odpuščanja, če je komu kakšno krivico storila ali komu kaj dolžna ostala. Odpustite tej duši, da bo tudi Bog njej in vam odpustil in bo lahko v miru stopila pred sodni stol božji.

Zdaj pa se v imenu vse vasi poslavljam od tebe, duša krščanska, ki si z nami živela in . . ."

Da, in ljudje vse odpuste in duša se vrne v božje naročje. Pa pravijo ljudje: "Nak, saj je bil res dober človek, Bog mu daj nebesa . . ." In nenadoma je pozabljeno vse, kar so poprej o umrlem vedeli slabega, in celo vaške klepetulje oberulje si love solze v robce in črne predpasnike ter žalostno smrkajo.

Da, vaško znamenje zna delati tudi čudeže!

Ondan mi je pravil stari Anže, ki ga ne čaka na tem svetu nič drugega ko lepa smrt, kako se je kmalu po poroki sprl s sosedom, da sta se črno gledala cela dva meseca. Nekoč pa sta se po naključju sešla ravno pred znamenjem in tedaj je oba prešinito, da sta drug drugemu rekla: "Viš, nekega dne naju bodo semle mrtva prinesli; takrat bo prepozno za spravo . . ." Pa sta si segla v roke in je bilo konec prepira . . .

Sveta Marija — prosi za nas!

*

Ptiči vzletavajo pod nebo, kakor bi bil kdo odprl pod gozdom veliko kletko in izpustil iz nje vse ščinkavce in lastovke, postovke in divje golobe. Kamor se ozrem, je nebo polno ptičjih kril, zadnji meh zraka je plepelen z vijugami ptičjih poti in cvrčanjem pernatih grl. Dva drobna martinčka se sončita v razpoki pod stebričkom in imata zlatorumene oči.

Na oknu čevljarjeve delavnice stoji kletka s kanarčkom in je menda edina stvar, ki dremlje v tem lepem dnevu.

Na ograji visi otroška jopica ter se suši — venomer jo gledam in velika radost me posvečuje.

Otroci me gledajo skozi živo mejo in najmlajši kriči: "Poglej, kako lepo gnezdo smo našli!"

Voda tam zadaj tiho šumi; samo sklonjene vrbe vidim in košček lesenega mostu. Tako zvenenje je v zraku, da začnem ponavljati:

"O, nebeška pozavna, nebeška pozavna . . ."

Prihaja žena, ki je rodila dvanajst otrok in je zdaj že vsa sklonjena in nabrazdana, le oči so ji še lepe in modre kakor spominčice. Vedno na lahno trese z glavo. Ko gre mimo mene, mi pokima in se nasmeje.

Veter z gorá maje odcvetele veje sadnega drevja. Vsa pokrajina poje v tem vetru. Ta večnostna pesem je teška in globoka kakor pesem zrele žene, ki pričakuje poroda ter sedi sredi hriba med travami in poljskimi rožami in poje. Ne ozre se ne na levo ne na desno, le predse strmi in poje. V njenem glasu se skriva lesket kakor na telesu belouške, ki drsi mimo čez vodo. Roke ji počivajo v naročju, bose noge se ji izgublajo v travi, prvi božji dar otroku se ji zbira v prsih.

Vsa zemlja pod gorami je kakor žena z razpuščenimi lasmi gozdov, z večno odprtimi očmi rdečih tolmunov pod srebrnkastimi obrvmi vrb.

Vsaka reber ima svojo vas, vsaka vas svoje srce.

Kape zvonikov so rdeče kakor tulipan.

Gozdovi rasto za travniki in polji; izgublajo se v soteske, od koder priteka mrzla, spenjena voda kakor divji, neugnani otrok, ki razjeda materino telo.

Bok gore nad vasjo je živozelen. Plaz ga je odrli v podobi rože.

Zdi se mi, da se vsa zemlja smehlja s pradavnim nasmeškom starih svetnikov — in v tem nasmešku je skrito življenje.

In sredi tega pretakanja življenjskih sil počiva znamenje, lepo delo človeške duše, vere in rok.

V lepih nočeh, ko se spušča veter z gorá, oplojen z vsemi vonji zemlje, zapoje Marija v znamenju svojo veliko pesem. Tedaj, ko vsi človeški otroci spe, Marija še vedno pestuje svoje Dete v znamenju sredi vasi in veter se lovi med stebri kakor otrok okoli zapika. Tedaj pojeta božji veter in božja Mati svojo lepo hvalnico pod zvezde.

EMILJAN CEVC

(Odlomek iz "Propreste stvari")

Majniški vzklík

Oj, nebo je kakor halja,
z zvezdicami vsa pretkana,
ki jo majniška Kraljica
v raju veličastno nosi,
ko za svoje ljudstvo prosi
Sina svojega in Kralja —
Mati — nam ljubeče vdana.

Oj, nebo in tvoja dalja!
Pota góri so nam znana,
saj jih kaže nam Devica,
ki na pota milost trosi,
ki nam srečno pot izprosi —
in kraj pota njena halja
sprejme v blaženost zemljana.

Midka Hartman

Samo ~~~~~ kave ne!

NAKUPILA je, kar je mislila: kruh, maslo, sir, nekaj klobas in sadja, ker je pač treba za nedeljo. Za starega človeka, ki je sam, ni treba veliko; saj se mu komaj splača kuhati.

"Morda bi še malo kave?" sprašuje uslužna prodajalka.

"Ne! Hvala!"

"Novo vrsto smo dobili — zaenkrat je posebno poceni . . ." je še ponujala.

"Ne!" odkloni s trdo besedo, skoraj osorno gospa Meta. — — —

Popoldne je povabljena k sosedi. Od časa do časa se pri njej zbere družba prijateljic, da malo pokramljajo. Miza je lepo pogrnjena; sredi skodelic in krožnikov je lepo brušena vaza s cvetjem in še ob vsaki skodelici je majhen šopek vijolic. To res zna soseda: z malenkostmi napraviti veselje. Pravi, da se je tega naučila od svoje matere.

In zdaj ponuja povabljenkam: "Čaj ali kavo?"

"Čaj, prosim, če vam ni nerodno!" odgovarja Meta.

"Kaj še! Saj sem oboje skuhalo. — Pa da več ne pijete kave . . ."

"Ne, mi ne prija!"

"Kako dolgo že ne?"

"Dobro leto bo tega."

"Živci?"

"Ne!"

"Želodec?"

"Tudi ne!"

"Kaj pa potem?"

"Srce! Pa ne tako, kot najbrž vi mislite . . ." odvrne gospa Meta. In kakor da se mora enkrat sprostiti, začne sama praviti: "Vse življenje sem rada pila kavo. Še zvečer, preden sem legla, sem si jo včasih skuhalo. Posebno tiste mesece, ko mi

Po J. H. R.

je mož umrl, sem skoraj samo od kave živela. In potem spet, ko se je sin, moj edini, poročil in se z ženo preselil daleč proč, sem se spet najboljši s kavo tolažila."

"Kdaj pa ste jo prenehali piti?"

"Ravno leto dni bo sedaj. Kar naenkrat mi ni več dišala. Zadnje pol kile, ki sem jo dobila, še odprla nisem. Še zdaj stoji v predalu čisto zadaj, da je ne vidim. Še vohati je ne morem, tako mi smrdi. To je prišlo kar naenkrat. Saj sem vam že povedala, da imam sina, ki se je poročil in se odselil v mesto. Ima že dva otroka, ki sem ju samo na sliki videla. Seveda, iz mesta semkaj je daleč in vožnja je draga . . . A prva tri leta se je za materinski dan pripeljal vseeno k meni. Vselej je prinesel s sabo tudi kavo; vedel je, kako mi diši . . ."

Umolknila je za trenutek, potem pa nadaljevala: "Zadnja tri leta ni več prišel. Slišala sem, da si je gospodarsko precej opomogel tako da je kar premožen. A dela ima čez glavo in nima več časa za dolgo vožnjo in obisk . . . Pred dvema letoma sem bila prvič za materinski dan sama. Postavila sem rože na mizo, ki mi jih je poslal. Lepe in drage rože. Pa kavo sem si skuhalo, ki je tudi ni pozabil z rožami. Sama sem jo pila in upala, da bo prišel naslednje leto. Pa tudi lansko leto ga ni bilo. Se mu je pač nekaj zamotalo, da ni mogel priti. Tako je pisal in mi s pismom spet poslal rože in kavo. Spet sem postavila rože na mizo in hotela odpreti paket s kavo, da bi si jo skuhalo in mislila na otroka, ki ni prišel . . ."

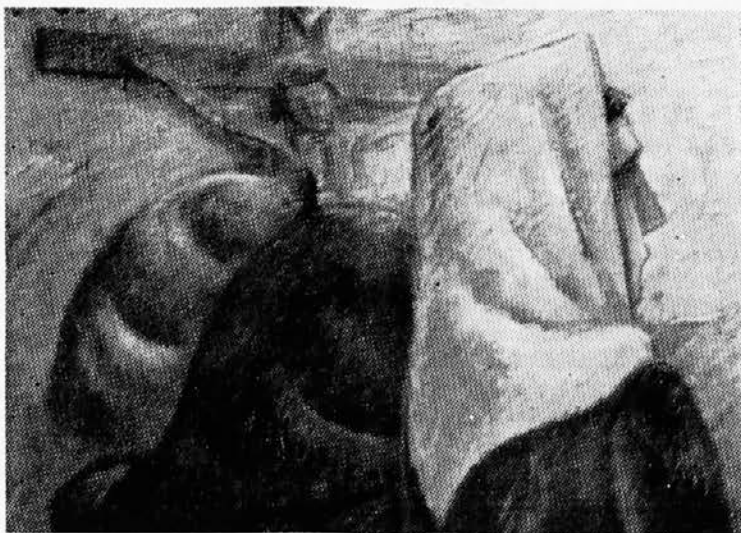
S silo je zadržala solze in se naravnost prisilila, da je končala svoje pripovedovanje: ". . . Takrat mi je kava naenkrat tako zasmrdela, da, tako zasmrdela, da sem jo postavila v zadnji kot v omari. Vidite, od takrat je ne morem več. Preveč me spominja, da je le nadomestek, poceni plačan izgovor za sinovo odsotnost . . . Ne vem, ali je on to začutil, zakaj letos mi je še ni poslal — nobene reči mi ni poslal, tudi rož ne . . . In jutri je materinski dan . . ."

Tedaj zazvoni telefon. Soseda vrstane, dvigne slušalko in se oglasi. Potem za hip prisluhne in spregovori: "Jo ne bo treba iti iskat, ker je ravno

tukaj. Samo trenutek! . . ." Obrne se veselega obraza k mizi: "Za vas, gospa Meta!"

"Zame? . . . Le kdo me kliče?"

Vznemirjena vzame sosedo slušalko iz rok in se oglasi. Potem posluša. Le s kratko besedo izrazi vmes začudenje. Ko odloži slušalko in spet prisede k mizi, znanke vprašujoče zro v njen spremenjeni obraz. Gube so na njem nekam izginile, rdi od veselja, četudi ga oblivajo solze. Še preden jo morejo vprašati, se gospa Meta sama razigrano oglasi: "Kaj mi bo ta prazen krop v skodelici! Kavvo bi rada, pravo in močno! Moj sin je prišel in pravkar me je poklical s postaje! . . ."

Werner Berg: Naše trpeče matere

Moja mati

Moja mati, stara žena,
zgubana in siva,
težka ruta k tlom jo tlači,
velo lice skriva.

Usako jutro iz vaške cerkve
mati stara roma,
prebiraje rožni venec
moli prav do doma.

Dom ji reven je pod klancem,
ljubezniv kot mati,
ki kot gostoljubnost sama
sprejme te med vrati.

U revni, tihi bajti
v vasi tam ob Savi
ženi osameli
skromni ti pozdravi!

MARJAN JAKOPIČ

JUGOSLAVIJA — kam?

Mučno čakanje je viselo zadnji čas nad Jugoslavijo. Ves svet se je še močneje zavedel, da stoji Jugoslavija na pragu v novo dobo — po Titu. Zato je bilo v času Titove boleznii znova sproženo sicer že staro vprašanje: Kam in kako? O tem je pisal nedavno tudi L.P. v uvodniku "Ameriške domovine" in bo gotovo zanimalo bravce MISLI.

TITOVA zapuščina, tako v zunanji kakor notranji politiki, je kljub vsem fanfaram znotraj Jugoslavije in v zunanjem svetu zelo daleč od tega, da bi bila občudovanja vredna. In to kljub temu, da je bil mož petin-trideset let absoluten gospodar dežele in samodržčen oblikovalec vse politike in vsega drugega — brez opozicije, ki je ni trpel in jo je vedno v kali zadušil. Zapuščina je prav zaradi takega načina vladanja privedla državo in njene narode v sedanjo ožino velike krize. Svetovno časopisno mnenje sicer to resnico le nalahko in pritajeno omenja, zato pa raje posveča svoje kolone proslavljanju Tita kot svetovnega državnika. Nestvarno napihuje skoraj do smešnosti pomen Titovega spora s Stalinom leta 1948, češ da je "inficiral komuniste v obeh polovicah Evrope" (ob tem našteva vstaje v Nemčiji, na Poljskem, Madžarskem in Čehoslovaškem), in da se "komunisti v zapadni Evropi niso mogli izogniti te infekcije" (New York Times, 23. januarja letos). Če bi bila res infekcija, v kar dvomimo — koliko dobrega je dosegla za osvoboditev prizadetih narodov? Ali je ruski satelitski sistem danes tnanj trden, kot je bil pred "infekcijo"? Samo stvarno pozitiven odgovor na taka in podobna vprašanja bi opravičil slavo, ki jo svobodni svet danes prepeva titoizmu v svetovnopoličnem razvoju. Ker takega odgovora ni, je vsa stvar pristransko neresna.

A nam ne gre za svetovni učinek titoizma; mi gledamo naj s perspektive zunanjepoličnega in notranjepoličnega stanja naše stare domovine v obdobju njene krize. Ali bo Titov odhod zapustil Jugoslavijo zunanje in notranje trdno in varno?

Naj na to vprašanje odgovori Milovan Djilas, nekdanji predestinirani Titov naslednik, vodilni partizan, ki je titoizem obsodil pred petindvajsetimi leti in za svoje boljše prepričanje mnogo hudega prestal po ječah. Kako on presoja položaj v Jugoslaviji? Mož živi na licu mesta in opazuje razmere na lastne oči. Kaj pravi on?

"Titovo vladanje je označeno z ostrim, monolitnim sistemom, pa tudi z dinamizmom v gotovih vejah: eko-

nomiji, kulturi, upravni decentralizaciji. Tako so pod Titom bile že začete spremembe, četudi na široko v negativni zvezi — se pravi: kot posledica kriz, ne pa kot reforme. Kriza je vidna v zunanjih odnosih Jugoslavije, prav tako kot je vidna v notranjem življenju dežele. Zunanja pozicija Jugoslavije je bila oslajljena zlasti v zadnjih dveh letih, najbolj zaradi rasepljenosti in neobglenosti gibanja neuvršenih narodov, katerih najvažnejši ustanovitelj je Jugoslavija, in v katere je stavila največje upe . . . Nerealno zanašanje na neuvrščeno gibanje je Jugoslavijo osamilo (izoliralo) v Evropi, kjer so njene zgodovinske in vitalne korenine. To zanašanje je privedlo do zmotnih, nevarnih kalkulacij, kajti Jugoslavija je mislila, da svetovna napetost izhaja od spora med Združenimi državami in Sovjetsko zvezo . . . in ne od resničnega vzroka — globalnega širjenja (ekspanzivizma) sovjetske države."

V notranjem življenju vidi Djilas največjo krizo v ekonomiji, inflaciji (27%), stalnem deficitu v plačilni bilanci, visoki zadolženosti (20 bilijonov dolarjev) in največji brezposelnosti v Evropi (12%) — kljub enemu milijonu jugoslovanskih delavcev v zapadni Evropi. Dobesedno pravi: "Jugoslavija trpi na šibkosti svojega socialnega in ekonomskega tkiva: obremenjujejo jo neučinkovite oblike lastništva in upravljanja, nizka storilnost, zanemarjen surovi material, neprimerna uporaba strojev in očitno prednjačenje partijskih članov. Vladajoči krogi ne vidijo te strani krize, ali jo pa ne čjejo videti."

Djilas potem navaja, da ti zunanji in notranji problemi izžarevajo na odnose med jugoslovanskimi narodi, povzročajoč izolacijo republik in njih zaverovanost v lastne (ekonomske) zadeve, namesto da bi upoštevali skupno določene cilje. Očitno je nasprotje med političnim centralizmom partije in silami decentralizacije v gospodarstvu, upravljanju in kulturi, kar vodi tudi v težnjo politične neodvisnosti republik. Postavlja vprašanje, ali je Liga komunistov (partija) sploh še sposobna, po vseh notranjih čistkah, soočiti se z novimi težavami in nevarnostmi. Danes je partija masovna organizacija (skoraj dva milijona članov) in je neučinkovita, razdeljena v trde konservativce in bolj liberalno orientirane pripadnike.

Svojo stvarno analizo položaja zaključuje Djilas takole: "Monopol partije in politični centralizem dejansko razdvaja državljane, pospešuje boj republike zoper republiko in je z izključno naslonitvijo na neuvrščene države izoliral Jugoslavijo od ostalega sveta. V predvidevani prihodnosti ima omejene izbire: ali poglobljeno zmedo in izolacijo ter s tem povečano ranljivost za sovjetsko invazijo — ali pa postopno demokrati-

zacijo ter povezavo svoje neodvisnosti z zapadno Evropo. Jugoslavija se bo morala notranje osvoboditi in se na ven odpreti Zapadu, kajti to so pogoji — edini pogoji — za notranjo ureditev in njeno ohranitev kot neodvisna država." Tako Djilas.

To niso smeri Titove politične zapuščine. Ali je torej njih uresničenje mogoče? Če ni, so Jugoslaviji dnevi njene neodvisnosti od Moskve šteti . . .

Ali sem sam s svojo vestjo?

Nadškof
ALOŽIJ ŠUŠTAR

"Ni dobro človeku samemu biti." Ta beseda s prvih strani sv. pisma, ki poročajo o ustvarjenju žene, življenjske družice za moža, ne velja samo za antropološko utemeljitev zakonske zveze, ampak tudi za pravno življenje, posebno v zakonu in družini.

Kaj pomeni biti sam? Kdor se umakne za nekaj časa v samoto, a se zaveda, da je notranje še vedno povezan z drugimi, je sicer sam, a ne osamljen. In kdor se nahaja v množici ljudi, a nikogar ne pozna in se nihče zanj ne zmeni, ni sicer sam, a je osamljen. Biti sam ni toliko vprašanje zunanjega položaja, kraja ali družbe, ampak notranjega razpoloženja in občutka. Morda se ljudje maločesa boje kot samote v smislu osamljenosti. Ne samo stari in bolni ljudje, tudi mladi in zdravi trpijo zaradi nje, večkrat celo tisti, ki žive v zakonu in družini.

Ali pa ne obstaja neka oblika osamljenosti, ki je sploh ni mogoče premagati, namreč osamljenost odločanja na pravem področju? Ali ni v svoji vesti vsak človek popolnoma sam in se mora odločiti le na podlagi lastne vesti? Spoznanje in odločanje v lastni vesti je vendar nekaj tako osebnega in zasebnega, da tega človek ne more nikomur odstopiti ali najti namestnika. Vsak mora vzeti odgovornost sam nase. Vest je kakor človekov obraz: vsak ima, kljub vsej podobnosti z drugimi — svoj čisto lastni obraz, ki je enkrat, poseben, nenadomestljiv in neizmenljiv.

Sam s svojo vestjo — na to so ljudje pravzaprav ponosni. Radi se ponašajo, da odločajo sami po lastni vesti in ne dovolijo drugim, da bi se vtikali v njihovo vest. A na drugi strani imajo ljudje občutek, da ravno v svoji vesti niso sami, ampak da se v njej oglašajo nekvi višji skrivnostni glas.

Drugi vatikanski koncil pravi, da je vest človekovo najbolj skrito jedro in svetišče, kjer je čisto sam s svojim Bogom, tudi če se človeku pred ljudmi posreči marsikaj prikriti in nadeti masko — kako resna je ta

misel! Kdor se je prav zave, se morda nekoliko manj lahkomišlno sklicuje samo na svojo vest in ne pride v skušnjava, da bi njeno svobodo zlorabil.

Napačno pa bi bilo, če bi misel na vest, kjer je človek čisto sam s svojim Bogom, človeku zbužala le strah. Ista resnica mu je in more biti neštetokrat v veliko tolažbo! Nekoga napačno obsojajo, ker mu očitajo, česar ni kriv, in ga dolže, česar ni zagrešil; tam je zavest, da Bog vendar popolnoma pozna človeško srce in njegove globine, edino upanje.

Če jo človek v pravem odločanju res sam s svojim Bogom, pred katerim ne more ničesar prikriti, je njegova prva dolžnost iskrenost in odkritosrčnost. Ljudem se da marsikaj natvesti. Tudi samega sebe človek sčasoma nekako prekane in prepriča o nečem, o čemer v globini svojega srca ve, da je resnica drugačna. Pred Bogom pa bi bilo vsako pretvarjanje, olupšavanje, izgovarjanje, dvoličnost in poizkus laži neke vrste otročarija, ki je Boga in človeka nevredna. Odkritost in iskrenost pred Bogom v lastni vesti pa ima še drugo razsežnost. Pred Bogom ne veljajo človeške sodbe, osebni izgovori in opravičila, edino veljavna je božja sodba. Kakor Bog presodi človeka v njegovi nedolžnosti ali zadolženosti, tako je in ni priziva na kako višje sodišče. In božja sodba ob koncu življenja odloča človekovo usodo za vso večnost.

Osebna odgovornost pred Bogom je torej silno resna stvar. Človek se ne sme igrati s svojo vestjo in ne lahkomišlno jemati resnice, da je v svoji vesti končno sam s svojim Bogom. Srečen pa, kdor ima ob tej zavesti živo vero in trdno zaupanje v usmiljenega Boga. Pismo Hebrejcem sicer pravi, da je strašno pasti v roke živega Boga (Hebr 19,31). To velja za človeka, ki ne mara božje ljubezni in odpuščenja. Dokler pa človek živi, ga Bog čaka kot oče izgubljenega sina (prim Lk 15, 11-32).

ODNOS CERKVE DO ATEIZMA

Eno izmed aktualnih vprašanj sodobnega časa je vprašanje o odnosu Cerkve do ateizma. To iz več razlogov: ateizem je danes množičen pojav na vzhodu in zahodu. Komunistični režimi, ki izpovedujejo ateizem, usmerjajo vedno večji del človeštva. Pod komunističnimi režimi je skoraj 70 milijonov katoličanov, med njimi vsi slovanski narodi. V svetu vlada velika zmeda. Jasnost poznanja cerkvenega nauka nam bo luč na poti življenja, luč v osebni in javni življenju.

Odnos Cerkve do ateizma, predvsem marksističnega, moremo zaradi lažjega pregleda razdeliti na štiri dobe: 1. od začetka do Pija XI.; 2. od Pija XI. do Pija XII.; 3. od Janeza XXIII. do Pavla VI.; 4. od Janeza Pavla I. do Janeza Pavla II.

1. OD ZAČETKA DO PIJA XI.

Že od časov, ko so začeli izobraženi krogi bolj in bolj ločiti kulturo od religije in morale, so papeži, Kristusovi namestniki, opozarjali, kam bo privedlo to razkristjanjevanje človeške družbe.

Komunistične zmote posebej je že leta 1846 papež Pij IX., ki je vodil Cerkev 32 let, obsodil in to obsodbo potrdil v Silabu. "Sem (spada)", pravi v okrožnici Qui pluribus, "brezbožni in že naravnemu pravu skrajno nasprotni nauk o komunizmu, kakor se ta zmota imenuje."

Piju IX., papežu verske resnice o Marijinem brezmadežnem spočetju in prvega vatikanskega cerkvenega zbora, je sledil Leon XIII. Vladal je 25 let, od leta 1878 do 1903. V številnih okrožnicah je obsodil ateizem in prav konkretno komunizem. V encikliki "Quod apostolice numeris" je leta 1879, pred dobrimi sto leti, komunizem odločno in izrazito označil kot "smrtonosno kugo, ki se razleza po notranjosti človeške družbe in jo spravlja v skrajno nevarnost."

Papeža Pij X. in Benedikt XV. sta se bolj omejila na pozitivno versko vzgojo. Prvi se je boril proti verskemu indiferentizmu, modernizmu in prizadevanju nekaterih, da bi krščanstvu vzeli nadnaravni red. Drugi pa je vladal v času prve svetovne vojne in je zato imel pred očmi delo za mir med narodi in delo obnove.

V prvo dobo moramo seveda vključiti tudi 1. vatikanski cerkveni zbor, ki se je začel 8. decembra 1869 in končal 20. septembra 1870.

Koncil ni napravil kakšne analize glede ateizma. Ima ga kot zadnjo posledico razkristjanjevanja. Ločil pa je naravno in nadnaravno spoznanje Boga. Zatrnil je, da je Boga, počelo in cilj vseh stvari, mogoče z naravno lučjo človeškega razuma iz stvarstva z gotovostjo spoznati. S tem in seveda še z drugim naukom je prišpeval k bogoslovnemu napredku.

Povzetek: v prvi dobi je Cerkev pogosto obsojala zmote, ki so direktno ali indirektno spodkopavale vero v Boga, nekajkrat je celo dobesedno obsodila brezbožni komunizem.

2. OD PIJA XI. DO PIJA XII.

Pij XI., Ahil Ratti, je vladal od leta 1922 do leta 1939. V tem času so bile komunistične revolucije v Rusiji, Mehiki in Španiji. V komunizmu je vedno gledal "v vseh oblikah in na vseh stopnjah" glavno, največjo in najbolj razširjeno nevarnost. Komunizem je obsodil v številnih okrožnicah. V encikliki "Caritate Christi compulsi" leta 1932 govori o borbenem ateizmu. Kristjane in vse, ki verujejo v Boga, kliče v boj. Glavni njegov dokument o ateizmu pa je okrožnica "Divini Redemptoris" z dne 19. marca 1937. V njej pravi, da je komunizem po svoji naravi protiverski, notranje perverz in da zato ne bo nihče z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture.

Papež Pij XI. pa v svojih okrožnicah ne obsoja samo ateizma, dobro ločuje med zmoto in onimi, ki se motijo, med sistemi, povzročitelji in razširjevalci ter med ljudmi, ki se motijo.

Pij XII., papež Evgen Paccelli, je vodil Kristusovo Cerkev od leta 1939 do 1958. V času njegovega pontifikata, ki sovpada z drugo svetovno vojno in s povojnim časom, so padli pod komunizem slovanski narodi in Kitajska, največja država na svetu.

Pij XII. je sledil liniji svojega prednika. Leta 1947 je dejal: "Ne smemo se utruditi v borbi proti valujočemu se brezbožstvu današnjega časa. Ne smemo se bati in stati prekrizanih rok." "Odzvonila je velika ura krščanske zavesti", je pribil leta 1947. Dne 30. junija pa je rimska kongregacija sv. oficija, ki skrbi za čistost verskega nauka, izdala znani odlok o komunizmu. Odlok ima štiri vprašanja. Prvo je: ali je dovoljeno vpisati se v komunistične stranke in jih podpirati? Drugo vprašanje

se glasi: ali je dovoljeno izdajati, širiti ali brati knjige, revije, liste ali letake, ki podpirajo komunistični nauk ali delovanje komunistov, in ali je dovoljeno pisati vanje? Tretje vprašanje je: ali se morejo pripustiti k zakramentom verniki, ki so zavestno in svobodno izvršili dejanja pod številko 1. in 2? Četrto vprašanje pa se je glasilo: ali zapadejo verniki, ki izpovedujejo materialistični in protikrščanski nauk komunizma, in zlasti tisti, ki ga branijo in širijo, že s samim dejanjem sv. sedežu na poseben način pridržanemu izobčenju kot odpadniki od katoliške vere? — Odgovori so bili: k prvemu vprašanju: Ne, smrtno greši. K drugemu: Ne, po samem pravu, smrtno greši. K tretjem: Ne, nimajo pogojev. K četrtemu: Da.

Pomembnost odloka ni v tem, da bi uvedel po vsebini kake nove odloče, marveč v tem, da je avtentično opozoril in pojasnil, da se morajo na pripadnike materialističnega komunističnega nazora in člane komunističnih strank in njih podpiralce naobračati splošna cerkvena načela in pravne določbe.

Leta 1954 je Pij XII. govoril proti koeksistenci, ki ne sloni na resnici. Mostu ni mogoče zgraditi na osnovi režimov, pač pa na osnovi ljudi, ki živijo drug ob drugem. Zadnja njegova okrožnica "Ad Apostolorum principis" z dne 29. junija 1958 govori o stanju na Kitajskem.

Zadnja leta je bil Pij XII. vedno bolj zaskrbljen zaradi silnega preganjanja Cerkev za železno zaveso. V skrbi, da ne bo še huje, moramo marsikaj razumeti.

3. OD JANEZA XXIII. DO PAVLA VI.

Janez XXIII. je vodil Cerkev od leta 1958 do 1963. Kljub starosti in kratki dobi pontifikata ni bil kak prehodni papež.

Dne 25. januarja 1959 je napovedal 2. vatikanski cerkveni zbor in ga začel 11. oktobra 1962. Cerkev je dal neko novo smer. V okrožnici "Mati in učiteljica" z dne 15. maja 1961 je za Pijem XI. zatrdil, da je "med komunizmom in krščanstvom radikalno nasprotje". Dejal je tudi: "Gotovo je vsem dobro znano, kako so v mnogih deželah, ki imajo nekatere starodavno krščansko kulturo, mnogi, nam prav posebno dragi, naši bratje in sinovi že več let najhuje preganjani. Dostojanstvena vzvišenost preganjanih ni pri tem nič manj očitna, kot je preračunana barbarska grozovitost preganjalcev."

V pastoralni skrbi za preganjano Cerkev pa se je podal na pot reševanja. Dobro loči po zgledu sv. Avguština zmoto od tistih, ki se motijo. Upa na povratek izgubljenih k resnici. Kliče verne in neverne k soglasju na različnih področjih časnega reda. Razlikuje med filozofskimi zmotami in zgodovinskimi gibanji, ki zasledujejo gospodarske, socialne, kulturne in politične cilje. Zavedal se je, da so filozofske zmote nesprijemljive. Upal je, da se bodo sistemi prej ali slej spremenili. Vedno pa je svaril k previdnosti, kajti otroci tega sveta so modrejši kakor otroci luči. Katoličane morajo vedno voditi tri stvari: načela naravnega prava, socialni nauk Cerkev in navodila cerkvenega učiteljstva.

Janez XXIII., ki ga je svet imenoval "dobrega papeža", je sledil Pavel VI. V začetku svojega pontifikata je zatrdil: "Čeprav se je način borbe proti ateizmu na neki način spremenil, se v ničemer ne more spremeniti osnovna sodba Cerkev." Z drugimi besedami: doktrinalno obsodbo spremlja zveličavna ljubezen.

Pavel VI. se je posebej še ustavil pri brezbožnem komunizmu v znani okrožnici "Svojo Cerkev" z dne 6. avgusta 1964, v encikliki "O delu za razvoj narodov" v letu 1967 in v raznih nagovorih.

Slovenski škofje
(na levi Stanko Lenič
in pok. Jožef Pogačnik,
na desni Janez Jenko)
poklanjajo papežu
ob priliki lanskega
oktobrskega romanja
kopijo prvih naših zapiskov
— Brižinskih spomenikov

V okrožnici "O delu za razvoj narodov" je zapisal: "Človek res lahko organizira zemljo brez Boga, vendar brez Boga jo navsezadnje lahko organizira samo zoper človeka. Vase zaprti humanizem je nečloveški humanizem."

V pastoralnem oziru, v zaskrbljenosti za Cerkev molka, pa je sledil Janezu XXIII. Poskušal je rešiti, kar se rešiti pač da. Ves čas pa se je dobro zavedal, kako težak in nevaren je dialog z brezbožnimi vladami.

V čas Janeza XXIII. in Pavla VI. sodi drugi vatiškanski cerkveni zbor, ki je bil od leta 1962 do leta 1965. Koncilski očetje, nad 2000 po številu, so o ateizmu govorili v pastoralni konstituciji "Veselje in upanje". Niso sicer podali popolne analize sodobnega ateizma, ne njegovih oblik in vzrokov. Z vso odločnostjo so ga odklonili. Poudarili so človekovo dostojanstvo, lepoto in moč krščanskega nauka, važnost svobode, ljubezen do onih, ki se motijo, in poziv k sodelovanju vseh pri graditvi sveta, v katerem živimo.

4. OD JANEZA PAVLA I. DO JANEZA PAVLA II.

Janez Pavel I. je vladal samo 33. dni. Dne 20. septembra 1978 je dejal: "Zmota je zatrjevati, da politično, gospodarsko in socialno osvobodjenje soupada z odrešenjem v Jezusu Kristusu. Zmota je, da se božje kraljestvo enači s človeškim kraljestvom. Zmota je, da je tam Jeruzalem (Cerkev), kjer je Lenin."

Novoga ognja je Cerkev prižgal papež Janez Pavel II., ki je bil izvoljen 16. oktobra 1978. V nastopnem govoru je dejal: "Ne bojte se! Odprite, odprite na stežaj vrata Kristusu, njegovi odrešilni moči. Odprite državne meje, gospodarske in politične sisteme, obširna področja kulture, civilizacije in razvoja."

Dne 2. decembra 1978, ob 30-letnici razglasitve človekovih pravic, je zapisal v poslanici Združenim narodom: "Dovolite mi, da pritegnem pozornost skupščine na pomembnost in težo zelo bolečega vprašanja, ki ga danes še živo občutimo. Govoriti hočem o problemu verske svobode... Žal ne manjka vladavin, ki v svoji ustavi sicer priznavajo svobodo verskega bogočastja, toda javne oblasti skušajo državljane odvracati od izpovedovanja vernosti in napravljati verskim skupnostim življenje zelo težko in nevarno."

Take in podobne misli najdemo tudi v poslanici za dan miru, v božični poslanici. Zelo jasno je govoril o ateizmu in o krščanskem odrešenju v Puebli ter v svoji okrožnici "Človekov Odrešnik" z dne 4. marca 1979. Močno je poudaril mesto Jezusa Kristusa v družbi na svojem potovanju po Poljskem.

KRATEK POVZETEK VSEGA RAZMISLJANJA

Katoliška Cerkev je glede nauka o ateizmu vedno jasna. Stalno ga je odklanjala, ker je v nasprotju z razumom in božjim razodetjem, ker okrnjuje svobodo in človekovo dostojanstvo in ker brani človekov razvoj, ki je v polnosti možen le v Bogu.

V pastoralnem ravnanju pa so bile spremembe: najprej gole obsodbe do 1. vatiškega zbora, nato javna svarila in študij vzrokov. V tretji dobi iskanje nujno potrebne svobode. Papež Janez Pavel II. pa gre za korak naprej. Poln vere in krščanskega upanja govori o Kristusu, edinem Odrešeniku sveta, zahteva svobodo, ki nujno spada k človekovemu dostojanstvu. Vse kliče k molitvi in pokori ter srčnosti, da bodo tako čim prej zasijali časi miru, ko bo svet svobodno častil vsemočnega Boga.

Dr. ALOJZIJ STARC

Odločen „ne“ v vzgoji

Mali otroci se bojijo teme, velikih praznih prostorov, bliska, tujih ljudi in živali. Ob obisku neznanca se mali Janezek skriva za mamico, ob grmenju se Majdica skriva pod posteljo ali za omaro. V takih primerih iščejo zavetja pri odraslih, zlasti pri starših. Oni naj bi jim nudili zavetje in jih zavarovali pred neznano nevarnostjo.

Toda tudi odrasli in veliki ljudje se marsičesa bojijo, za kar ni nobenega razloga. Med drugim se bojijo svojim otrokom reči „NE“.

Razlog za strahopetni „NE“ je v „znanstvenem“ prepričanju, da bi otroke frustrirali (ne zadovoljili potrebe). Psihoanalitik Freud je slikal vzroke za duševne bolezni. Našel naj bi jih v žejah, ki jih človek ni mogel uresničiti. Te želje so stopile v

podzavest in tam motijo naraven razplet duševnega življenja. Iz tega se rodijo psihoze, ker so histerija, zbežnost, tesnobe itd. Iz tega so nekateri, zlasti ameriški vzgojeslovci potegnili zaključek, da je treba otrokom dovolite vse in jim nikdar reči

„NE“. Toda to je velika zmota. Tega se je zavedel tudi Benjamin Spock, ki je v svojih vzgojnih knjigah, ki so pri nas močno razširjene, na začetku priporočal, da naj starši otrokom v vsem ugodijo, sedaj pa zagovarja mnenje, da jim je treba tudi reči „NE“.

Nadaljnji razlog za strah pred „NE“ je malomarnost ali preutrujenost staršev. Mamica dobro ve, da je treba od sinčca zahtevati, da bo spravlil v red svoje igračke, da si bo pred jedjo umil roke, da gre spat ob določeni uri, da si mora umiti zobe in podobno. Toda mamica je prišla vsa zbita iz službe, doma jo čaka gospodinjsvo in še delo, ki si ga je prinesla iz pisar-

ne. Prav nič ji ni za to, da bi se spuščala v boj, prerekanje in razpravljanje z otrokom. Pusti, da otrok naredi, kakor se mu zljubi.

Pa tudi nejasnost v vzgojnih vprašanih je dostikrat vzrok za to, da si starši ne upajo reči „NE“. Je res potrebno, da se otroci pri mizi vedejo „dostojno“? Kaj pomeni danes „dostojno“? Ali ni „dostojno“ nekaj, kar je prišlo iz nekega drugega načina življenja, da ne rečemo iz nekega drugega sveta? Isto velja za „primerno“. Kaj je danes primerno, recimo poleti na morski obali ali v planinah? Koga naj otroci v mestu pozdravljajo? Kdo so osebe, ki jih moramo pozdraviti? Podobno je vprašanje o „svobodni“ uporabi hrane v hladilniku: ali naj si otroci sami vzamejo iz hladilnika tisto, kar jim prija, ali naj prosijo za dovoljenje starše?

Največja nejasnost pa je v moralnih vprašanih: kaj je dobro in kaj slabo, kaj dovoljeno in kaj nedovoljeno, kaj dobro in kaj greh?

Sestavni del naših stanovanj so stopnice, najsi bodo notranje ali zunanje. Sestavljene so iz posameznih stopnic, ki nas vodijo navzgor, in iz ograje, da ne pademo dol in si ne naredimo kaj hudega. Za stopnice je oboje enako važno: stopnice, ki nas vodijo navzgor, in ograja, ki nam pravi „NE“, da ne pademo v globino.

Človeško življenje je podobno stopnicam. Vsak človek, zlasti otrok, mora napredovati. Napreduje tako, da dela korake naprej, obenem pa se čuva vsega, kar bi mu moglo škodovati, da bi padel v globino.

Otroku lahko škoduje toliko reči. Za te reči je treba otroku reči jasen „NE“. Ta „NE“ pomeni dvoje: dejanje je slabo in tega dejanja ne smeš narediti. V

primeru, da bi otrok storil prepovedano dejanje, čaka otroka kazen ali drugo znamenje nedobrovanja. Otroku to dobro ve in se tega boji.

Pomembno za „NE“, je dejstvo, da je „NE“ vedno „NE“. Lahko pa se zgodi, da sta očka ali mamica bodisi slabo bodisi dobro razpoložena. V tem primeru se „NE“ spremeni v „DA“. Toda stopnice imajo ograjo tako ponoči kakor podnevi, tako pri lepem kakor slabem vremenu.

Za „NE“ je treba imeti često veliko poguma, če že ne tudi junaštva. Bodisi zaradi ravnanja drugih ljudi, ki jim je vseeno, kako se otroci obnašajo, bodisi zaradi zunanjih okoliščin življenja, ki sodobnega človeka enkrat dobro, drugič pa neugodno duševno razpoložijo. Zato morata očka in mamica ali druga vzgojna oseba, najprej samega sebe spraviti v red in pravilno razpoložiti in šele potem zahtevati, da se bo otrok ravnal po naših navodilih.

Nujno potrebno je, da se oče in mati točno dogovorita, kaj bosta zahtevala od svojih otrok. Prav tako pa se morata dominiti, da bosta „vedno“ isto zahtevala od njih.

Ker v modernem življenju starši ne morejo biti vedno s svojimi otroci in jih zato izročajo v varstvo drugim ljudem, je treba tem priložnostnim „vzgojiteljem“ čisto natančno povedati, kaj oni kot starši zahtevajo od otrok in zato pričakujejo, da bodo tudi občasni vzgojitelji

ravnali prav tako.

Najbolj škodi otroku okoliščina, ko oče in mati ne zahtevata isto in z enako korajžjo od njega. Otroku lahko to opazi in začne izigravati očeta proti materi, mater proti materi in podobno. Tak otrok si ne bo mogel nikdar izoblikovati trdne moralne drže in se bo ravnal po okoliščinah, ki mu bodo bolj naklonjene. Iz takih otrok rastejo ljudje brez hrbtenice, se pravi osebe, k nimajo jasnih moralnih načel ali se ne znajo dosledno ravnati po njih.

Valter Dermota

LE DOBRE DRUŽINE SO PODLAGA ZA ZDRAVO RAST OTROKA IN MLADOLETNIKA. NI PA ŠE DOBRA TISTA DRUŽINA, KJER SE MOLI IN KJER HODIJO VSAKO NEDELJO K MAŠI. ČE SO V NJEJ VEČNI PREPIRI, PREZIR, POMANJKANJE SPOŠTOVANJA IN LJUBEZNI, POTEM V NJEJ NE MOREJO RASTI SKLADNE OSEBNOSTI.

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr.
Stan Zemljak O.F.M., Baraga House
19 A'Beckett St., Kew Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, Slomšek House
4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

• Najprej o Materinski proslavi, ki smo jo pustili za sabo: že vsa leta jo imamo na prvo majsko nedeljo. Tudi letos je privabila veliko ljudi, tako k deseti maši kot v dvorano po bogoslužju. Otroški spored je bil sicer krajši kot druga leta, a zelo prijeten in skrbno pripravljen. So pa Slomškovi šoli zato priskočili na pomoč tudi mladinci, tako folklorna skupina z nekaj narodnimi plesi, kakor pevska skupina Glasniki s svojim ubranim petjem. Obe skupini sta pri vseh nastopih našemu občinstvu zelo dobrodošli, zato je prav, da sta letos počastili naše mamice. Žal je petje Glasnikov motila okvara ozvočenja - delal je samo mikrofoni pri spremljavi, kar je petje preveč dušilo. A pri naših prireditvah je tako, da nekaj že pride vmes na en ali drugi način - tega so vajeni prireditelji kakor tudi občinstvo. Vsi skupaj pa se učimo potrpljenja, ki ga bomo v življenju še veliko potrebovali.

Za konec je nastopil še orkester Triglav ter igral tudi kasneje, ko so nas sprejele obložene mize. Članice Društva sv. Eme so kar dobro postregle s pomočjo raznih naših gospodinj, ki so prinesle svoje dobrote.

Licitacijo torte je vodil g. Ivan Mejač. Pa še več kot vodil, saj je torto tudi sam naredil. Nekaj dni pred nedeljo me je klical in se pritožil, da sem v zadnji številki pri vabilu na proslavo "moške tako v nič dal". Takrat sem res napisal, da mamiciam še na njih dan ne damo miru: "... če bodo čakale na moške, da bi kaj napravili, bi bile mize menda čudno prazne..." In tako se je g. Mejač odločil ter obljubil veliko torto: vse dobrote so bile v njej, le moke ne. Pa tudi lep napis mamiciam je imela. Pri kaj hitri licitaciji je prinesla za bodoči Dom počitka vsoto 71 dolarjev (dobili so jo Baričevi), jaz pa moram besedo o moških vzeti nazaj. No ja, Mejačeva torta res ni napolnila vseh miz v dvorani, pokazala pa je le, da so tudi moški pripravljeni nekaj napraviti mamiciam v čast.

Vsem, ki ste kakor koli doprinesli k lepemu praznovanju Materinskega dne, na tem mestu iskrena zahvala. Udeležencem pa tudi, saj so darovi pri vratih prinesli našemu Skladu za Dom počitka vsoto 157 dolarjev.

Glavno pa je: naše mamice smo počastili. Zanje pa noben trud ni prevelik.

• Postna nabirka po družinskih šparovčkah je prinesla dokončno vsoto \$505.91, velikonočne kuvertice (405 po številu) za vzdrževanje verskega središča pa dokončno vsoto \$4,214.80 Vsem dobrotnikom Bog povrni! Kot smo omenili in storili tudi prejšnja leta, bomo pol postne nabirke poslali nadškofijskemu fondu za pomoč nezavrtim deželam, polovica pa bo šla našim misijonarjem v Togo.

9. maja 1980 ●

• Prijetno je bilo srečanje z amerškimi Slovenci, ki so kot prva skupina prišli v Avstralijo na dvotedenski obisk pod vodstvom clevelandskega radijskega napovedovalca Tonyja Petkovška. Osebo sem poznal dve osebi, nekaj imen pa iz strani "Ameriške domovine". Tudi razgovor s Tonyjem je bil kaj zanimiv. A večer na elthamskem gričku je bil tako poskočen in vesel, da se je ura preveč zavlekla: vodja ni mogel držati besede ter si na poti v hotel ogledati s skupino tudi naše versko središče.

V dneh bivanja med nami je nekaj amerških gostov na svojo roko ali s pomočjo tukajšnjih prijateljev našlo pot do nas. Eden izmed njih je lepo povedal: "Ko sem zvedel za Baragov kip in Baragov dom, pa Baragovo dvorano in Baragovo knjižnico, bi se nerad vrnil v Ameriko ne da bi videl te spomenike našega Baraga sredi Avstralije..." Žal večina skupine ne bo imela svojim amerškim rojakom o tem kaj povedati.

• Od zadnje tipkarije do danes v Kew nismo imeli porok (in tudi pogrebov ne, hvala Bogu!), krst pa je bil samo eden: Na soboto 3. maja je krstna voda občila *Anno Marie*, novo članico družine Martina Janca in Radomir r. Čeleketič, Regent. Naše čestitke!

• Kot pove oglas v tej številki, prireja Društvo sv. Eme svoj *letni sejem*, za katerega ze zdaj pripravlja in zbira, da bo čim več prodajne robe in bo čimveč prinesel blagajni v dobre namene. Zato naproša vse, ki bi morda hoteli kaj sodelovati in bi kaj poklonili v prodajo ali pa za dobitek srečolova. Prinesite v nedeljo članicam, ki so po deseti maši v kuhinji cerkvene dvorane; čez teden pa odaste lafko tudi v kuhinji Baragovetga doma. Saj se po družinah nabira marsikaj, za kar ni več zanimanja, pa bi morda prišlo prav drugi družini. — Priporočajo se tudi za pecivo, saj je stojnica s pecivom vsako leto menda prva oblegana.

• Lani je bila med nami rojkinja iz Trsta, gospa Mihaela Velikonja. Kot umetnica slikarka-naivka je razstavljala na razstavi S.D.M. v Elthamu, pa sodelovala s svojimi umetnijami tudi na Italian Arts Festivalu v Melbournu (V čast ji štejemo, da se je predstavila na vabilih festivala kot "the Italo-Slovenian Naif Artist", kar so ji nekateri prirediteljev zamerili in ji je morda zmanjšalo uspeh.)

Vsekakor se je umetnica že pred meseci vrnila v Trst,

pri nas v verskem središču pa je pustila nekaj slik, ki so ji ostale od razstav ter jih ni mogla prodati pred svojim odhodom. Eno je poklonila v dobro Skladu našega bodočega Doma počitka, za kar se ji na tem mestu iz srca zahvaljujemo (Ob priliki bomo imeli licitacijo ali pa srečolov!), ostale pa imamo na ogled in naprodaj v Baragovi knjižnici. Kdor se za umetnine gospe Velikonjeve zanima, je dobrodošel. Eno sliko smo že prodali, ostale čakajo kupca.

• Za Anzac Day smo v Kew razdirali — tudi to je včasih treba. Jože Kosi in Anton Berkopec sta podrla leseni dodatek ob vhodu v razred. Zdaj je dohod od cerkve na dvorišče precej širši ter ne bo več skrival skupin, ki med mašo na prostem za cerkvijo glasno klepetajo.

Obema delavcema naša zahvala. Potrebovali bi še nekoga, ki bi cementiral tla in dodal stopnico v razred, nekdo iz zidarske stroke pa bi moral ometati dele odkrite stene ter napraviti nekaj zračnikov pod razredni pod. Nad prostorom pred razredom nam je že obljubljena streha.

• Sestre v Slomškovem domu so prejele pismo svojih soseser, ki delujejo v Črni gori. Potres za lansko veliko noč jim je uničil dva domova, kakor smo že takrat poročali. Zdaj bodo začele z novo gradnjo, manjka pa jim sredstev. Hvaležne bi bile za sleherno denarno pomoč, ki jo lahko izročite našim sestram in jo bodo one posredovale v Črno goro. Kdor bi želel poslati dar naravnost tja, mu rade volje nudimo naslov. Predstojnica črnonogorskih sester je s. Gregorija, rodna sestra afriškogamisijonarja p. Evgena, sydneyskega posinovljenca. Čuti, da jo čaka težka naloga, saj je toliko drugih potreb po svetu. A mora se je lotiti v zaupanju na božjo pomoč.

• Nekateri nas že zdaj sprašujejo, če bomo v januarju zopet priredili počitniške tedne v Mt. Elizi. Z drugo besedo: že delajo načrte, pa bi radi vedeli, če morejo med proste pobožične tedne vključiti tudi dneve naših počitnic. Zato je morda prav, da že zdaj povemo: *bivše semenišče Grey Friars v Mt. Elizi bomo imeli zopet na razpolago prve tri cele tedne v januarju*. Prvi teden je predviden za družine, drugi teden za deklice in dekleta, tretji pa za fantke in fante. Ker je število oseb omejeno, je zlasti za družine važno, da si zagotovijo mesto s skorajšo prijavo.

• Potrebujemo še nekaj fantov za strežbo pri oltarju, pa tudi vernikov, ki so pripravljeni brati berila pri nedeljski maši, je težko najti. Mladinci se izgovarjajo na težave pri branju, odrasle pa je menda strah ali sram stopiti pred zbrano božje ljudstvo. Ni lahko vprašati za branje vedno več ali manj ene in iste osebe, ko bi bila lahko dolga vrsta bravcev in bravk. Razumem, da ni vsakdo za javni nastop in branje, a pri marsikomu manjka samo dobre volje in začetnega poguma, pa seveda pravega čuta. Za vernika, ki je zmožen nastopa, bi moralo biti ožje sodelovanje pri bogoslužju v čast in ponos. Lepo prosim, kdor se zanima za branje — naj se prijavi!

• Večerno mašo bomo imeli za zaključek šmarnic, na soboto 31. maja, ko je tudi praznik Marijinega obiskanja. Dalje bo večerna maša kot običajno na prvi petek (6. junija) in pa naslednji petek, 13. junija, ko obhajamo praznik Srca Jezusovega.

Na drugo junijsko nedeljo (8. junija), ko se posebej spominjamo Rešnjega Telesa in Krvi, bomo imeli, združeno z deseto mašo, procesijo z Najsvetejšim okrog cerkve. Končala se bo z blagoslovom na stopnišču pred glavnim vhodom. Posebej vabljen deklice v belih oblekah za trošenje cvetja (košarice s cvetjem bodo pripravile naše sestre) in pa narodne noše.

SREČANJE vseh, ki so se v teku let udeleževali mladinske skupine verskega središča, je na vidiku. Zamislili sta si ga dve iz skupine prvega leta — Potočnikova Sonja in Lončarjeva Irena — v želji, da bi se srečali vsi bivši mladinci na domačem večeru s plesom v naši dvorani. Pridružili naj bi se jim sedanji mladinci (naši Glasniki in folklorna skupina), dobrodošli pa so tudi prijatelji in znanci kakor starši. Večer bi bil **na soboto 19. julija od pol osmih dalje**, vstopnina tri dolarje na osebo. Članice Društva sv. Eme so obljubile sodelovanje s skrbjo za kuhinjo. Kar bo večer prinesel dobička, bo šel v Sklad za bodoči DOM POČITKA.

Prirediteljci sta radovedni, kakšen bo odziv. Rade bi predčasno vedele za število udeležencev (bilo bi jima v pomoč zlasti zaradi najema plesne glasbe). Zato naprošata vse bivše in sedanje mladince verskega središča, naj povedo o večeru drug drugemu, **do 15. junija pa gotovo prijavijo svojo udeležbo**. Kličejo naj Ireno Lončar na telefonsko številko 347 8937.

Menim, da je ideja srečanja dobra, saj je vsako zblizanje mladine trepa samo pozdraviti. Našim bivšim in sedanjim mladincem bo pripravila prijeten večer ob domačem kramljanju in plesnem razvedrilu. Kot omejneno, so seveda vabljeni tudi drugi mladi prijatelji in znanci.

SEJEM! SEJEM! SEJEM!

DRUŠTVO SV. EME
ga prireja letos
na tretjo junijsko nedeljo

— 15. JUNIJA —

po deseti maši
v cerkveni dvorani.

**ROČNA DELA, PECIVO, KNJIGE
IN ŠE MARSIKAJ . . .
SREČOLOV z lepimi dobitki!**

VABLJENI!!!

Evangelij 4. velikonočne nedelje: JEZUS JE PASTIR IN VRATA K OVCAM (Jan 10, 1—10).

Iz svetega evangelija po Janezu.

Tisti čas je rekel Jezus: „Resnično, resnično, povem vam: Kdor ne pride v ovčji hlev skozi vrata, ampak prileze drugod, ta je tat in ropar, kdor pa pride skozi vra-

ta, je pastir. Njemu vratar odpre vrata in ovce gredo ven. Kdor pa pride drugod, bo zablavljen in izgubljen. Jezus jim je torec

Božja beseda

zopet spregovoril: „Resnično, resnično, povem vam: Jaz sem vrata k ovcam. Vsi, kolikor jih je prišlo pred mano, so tatovi in roparji, ovce pa jih niso poslušale. Jaz sem vrata: kdor vstopi skozi mene, bo rešen in bo hodil noter in hodil ven in bo našel pašo. Tat ne pride, razen da krade in kolje in pogublja; jaz sem prišel, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju.“

PRI NJEM SMO NA VARNEM.

VES Jezusov govor na zemlji je bil bogat prilik iz vsakdanjega življenja. Tako je svoje nauke ljudem zares približal. Včasih so poslušalci priliko takoj razumeli, včasih so kljub njeni preprostosti potrebovali tudi razlago.

Današnji priliki da Jezus deloma alegorični pomen, ki pa temelji na palestinskih običajih. Svoje delovanje primerja delu dobrega pastirja in družbo, ki jo je ustanovil, ovčji staji.

V naše lažje razumevanje naj tu podam razlago iz Ricciottijeve knjige „Jezusovo življenje“ ki se glasi takole: „Palestinski ovčjak je dandanes (in približno tako je bilo pred dvajsetimi vek) le nizek kamnit obzidek, kjer se zvečer zberejo ovce ene ali več čred, ki so se podnevi pasle v okolici. V obzidku so nizka in ozka vratca, skozi katera gredo ovce ven in noter ena po ena, da jih obkraj laže preštejejo. Ponoči varuje en sam pastir stajo pred tatovi in divjimi zvermi; a ko pridejo ob zori drugi pastirji po svoje črede, jim pastir na straži odpre vratca. Na poseben pastirjev klic se

njegove ovce zberejo pri izhodu, gredo ven druga za drugo in sledijo ves dan pastirju po pašniku. Druge ovce počakajo, dokler ne zadoni poseben klic njihovega pastirja, odhajati začno šele, ko zaslišijo glas, ki jih vodi potem ves dan. Tako odhaja skozi edina vratca čreda za čredo, vsak za svojim glasom; in ta pokliče včasih najljubše ovce s posebnim imenom: 'Hej, Bela!' 'Ti, ti, Lepa!' Vratca so torej najbolj kočljivi del ovčjaka in le ona zbuja zaupanje; kdor ne pride skozi vrata, ampak preskoči zid, pokaže že s tem dejanjem, da je sovražnik: tat ali divja zver.“

Človek je družabno bitje in sam ne more obstati. Druži se in se s tem vede ali nevede, hote ali nehote vzgaja ter prevzgaja. V družbi vplivamo eden na drugega. Ne le med prijatelji, ki se med seboj poznajo, ampak tudi na splošno, dasi se tega vpliva premalo zavedamo. Mnoge poznamo komaj po obrazu, nekatere morda po imenu, drugih, ki jih srečujemo, morda sploh ne. In vendar: Bog pa nas pozna vse. On ne vidi samo obraz,

ampak gleda v srca, v katerih spozna naše prave poteze. Človeka gleda s srcem, ker ga ljubi takega, kakršen je.

Bog je poslal med nas svojega Sina, ki nas prav tako neskončno ljubi. Pozna nas, kot pozna pastir svoje ovce. Če bi ena izmed tisoč manjkala, bi pustil čredo in šel iskat pogrešno. Tako nam je v priliki sam povedal. Zvestih ovac pa ni treba iskati: sledijo mu, ker poznajo njegov glas — klic njegovega božjega Srca.

V Njegovi bližini ni strahu, vsej čredi daje dobri pastir občutje brezpogojne varnosti. Nikogar ne zavrne, vsakogar sprejme v svojo čredo in mu da spoznati svoje iskreno prijateljstvo. Je najboljši svetovalec v življenju vsakega, kdor se mu le zaupa. Vsakemu bo stal ob strani v sleherni stiski, pomagal mu bo, kadar koli ga bo prosil za pomoč. Kristus odgovarja na sleherni vprašanja, ki jih srečujemo na življenjski poti, pa jim nihče drug odgovora ne ve. Nikdar ne bo nikogar zatajil — kakor njega tolikokrat zataje ljudje . . .

Ob gornji priliki Jezus ni razložil, kdo so tatje in roparji. A zgodovinske razmere so bile v njegovem času dosti jasne, da jih je bilo poslušalcem mogoče prepoznati. Kakor je bila že za delovanje starih prerokov največja ovira nasprotna delavnost lažnih prerokov, tako je bilo tudi mnogo delovanja lažnih mesijanskih pridigarjev, ki jih je tik pred Kristusom in po Kristusu kar mrgo-

lelo. In ker jih je na pretek tudi v našem času, ima prilika o dobrem pastirju, ovcah in staji tudi za nas še vedno globok pomen. Lik pastirja kljub modernemu času ni tako zastarel, da bi ga ne mogli razumeti in ceniti. Prilika tudi nas uči izbirati med resničnim pastirjem, ki stoji pazljivo ob vratih, in med lažnivimi obiskovalci, ki prihajajo samo po svoj plen. Ne dajmo se premotiti!

*

Nekje sem bral gornjo Kristusovo priliko tudi pomodernizirano. Nekdo jo je skušal posodobiti za človeka našega časa. Govori o prostoru za parkiranje, ki je danes res velika skrb za vsakogar, kdor se z avtom pripelje v mesto. Ob velikih prireditvah je vsak voznik iz srca hvaležen, če je za parkiranje njegovega avta preskrbljeno. Če nam kdo pokaže, kje je še dobiti prostor, ali nas celo vodi do njega, smo tega veseli. Vsekakor mu s tem prihrani mnogo brige . . .

Kristus je poskrbel, da nam v dobi zemskega potovanja ni treba vedno znova iskati mesta v življenju. Sam nam je to mesto pokazal: dal nam ga je v svoji Cerkvi, ki jo je za nas ustanovil. V njej najde mesto lahko vsakdo, ki se v veri in ljubezni iskreno bliža Bogu ter je z njim povezan po svetem krstu. Dal nam je po apostolih tudi za vse čase vodstvo, ki nas vodi v tem velikem duhovnem parkirišču.

Kaj nam je bil oče, kaj nam je bila mati, spoznamo v vsej resnici šele takrat, ko staršev ni več. Kaj je bil duhovnik v farnem občestvu, se zavemo šele tedaj, ko ga izgubimo. Zlasti še, če nas upravičeno prevzema strah, da morda ni drugega, ki bi ga nadomestil. Naenkrat zmanjka osvežujoči studenec božje milosti, ki izvira iz vsakdanje evharistične daritve. Manjka dvigajoča beseda dobrega pastirja, ki pogloblja vero in utrjuje upanje. Ni vodilne roke, ki usmerja življenjske korake, ureja pota in pripravlja prostor, kjer utrujeni po življenjski vožnji najdejo počitek . . .

Nič čudnega po vsem tem, da je Cerkev dala tudi nedeljo duhovniških poklicev med dneve, ko svoji božji družini prebira evangelij o dobrem pastirju in ovcah. Želi nas spomniti na dolžnost pripadnosti k čredi, ki jo vodi Jezus dobri Pastir — po dušnih pastirjih našega časa, ki so orodje v Njegovih božjih rokah.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

SLUŽBE BOŽJE pri Sv. Rafaelu: vsako soboto ob sedmih zvečer (velja za nedeljsko), ob nedeljah pa ob osmih in ob pol desetih. Pri zadnji maši prepeva mešani pevski zbor, razen na četrto nedeljo v mesecu, ko poje mladinski zbor. Pri sobotni vigilni maši je vedno ljudsko petje.

IZREDNA SLUŽBA BOŽJA bo na binško nedeljo, 25. maja, ob treh popoldan (ne ob dveh, kakor je bilo prvotno objavljeno!) pri lurški votlini v Earlwoodu (Homer Street). Imeli bomo sveto mašo, kateri bo sledila Marijanska pobožnost. Več o tem na drugem mestu.

NA NEDELJO 8. junija je praznik Sv. Rešnjega Telesa. Pri sv. maši bomo s posebno pobožnostjo počastili ta veliki zakrament. Popoldan ob dveh pa je na prostorih Patrician Brothers, Flushcombe Rd., Blacktown, telovska procesija za vse vernike zunanjega zapadnega dela sydneyjske nadškofije. K procesiji smo vabljeni tudi mi. Pridite v velikem številu!

DEVETDNEVNICA v čast Srcu Jezusovem bo od 5. do 13. junija. Večerna maša ob sedmih s kratkim nagovorom in pobožnostjo. Namen je, da se spomnimo velike ljubezni, ki jo ima Jezus do nas, ter da mu ljubezen tudi vračamo. Devetdnevnica naj nas pripravi, da bi se ob koncu pobožnosti deveterih prvih petkov (v septembru) čim več naših družin posebej posvetilo Srcu Jezusovemu.

MARIJANSKO ROMANJE bomo imeli na binško nedeljo, 25. maja, v Earlwoodu. Pri maši in pobožnosti pri lurški votlini bodo sodelovali odrasli in mladina. Romanje naj vse Slovence združi v skupni prošnji k nebeški Materi, naj nam pomaga ohraniti zaklad svete vere in naše narodne svetinje. Pri tej prošnji pa ne bomo sami: Pridružili se bomo ostalim rojakom po svetu. Naša verska in narodna izročila so v nevarnosti, saj živimo v tujem okolju, ki je marsikje nenaklonjeno veri in narodnosti ter je prenasličeno z zmaterializiranim mišljenjem, ki zavrača vse, kar je v človeku duhovnega. Starši, povejte o namenu romanja svojim otrokom! Naročite jim, naj prejmejo ta dan sveto obhajilo v ta namen! (Spoved naj opravijo že teden prej, ne zadnji hip!) Seveda jim dajte tudi zgled! NAJ PRI TEM ROMANJU NE MANJKA NOBEN VEREN SYDNEYSKI SLOVENEK!

Nekaj navodil: Kraj romanja je cerkev in lurška vot-

Fr. Valerian Jenko O.F.M. in
Fr. Janez Tretjak O.F.M.,
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160 (Vhod v duhovniško
pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke
Brezmadežne, St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands,
N.S.W. 2160, Telefon kot zgoraj.

lina, Homer Street, Earlwood. Votlina je poleg Girraheen Parka, zadaj za cerkvijo in šolo. Vhod v parkališče avtomobilov je iz stranske ceste (St. James Ave.) Gregory Street Directory: Map 33, J18. Najbližja železniška postaja je Bardwell Park. Od te postaje do votline je kakih 15 minut hoje (po cesti Hartill-Law Ave.). V slučaju slabega vremena se bomo namesto pri votlini zbrali v cerkvi.

WOLLONGONG: slovenska maša je na drugo nedeljo v juniju (8. junija) ob peti uri popoldan. Vila Maria kapela. Ob treh slovenska šola v stolnični dvorani. — Naslednja služba božja bo 13. julija.

CANBERRA ima slovensko mašo na nedeljo 18. maja ob 11.30. Z majem dalje bo naša služba božja v cerkvi sv. Bede, Red Hill, A.C.T. Ta cerkev-šola je na vogalu Hicks in Nuyt Streets, vhod na parkališče je iz Hicks Street. — Junijska maša istotam bo na 15. junija ob istem času.

NEWCASTLE pride na vrsto na peto nedeljo v juniju (29. junija), ko obhajamo praznik apostolov Petra in Pavla. Sveta maša ob šestih zvečer na običajnem kraju. Po maši čajanka v dvorani.

BRISBANE: slovenska maša je v nedeljo 22. junija ob 11.30 v običajni cerkvi. Na predvečer (soboto 21. junija ob šestih zvečer) pa bo služba božja tudi v cerkvi sv. Vincencija, SURFERS PARADISE. Ker je to obenem redna farna maša, jo bom moral opraviti v angleščini, po maši pa bo kratek nagovor v slovenščini in nekaj petja.

PROJECT COMPASSION nabirka letošnjega posta je prinesla skupno \$367,36 — kar precej manj kot lansko leto. Polovica bo šla našim misijonarjem v Afriko, polovica pa avstralskemu dobrodelnemu fondu za pomoč nerazvitim deželam. Hvala vsem, ki ste sodelovali! Upajmo, da se bomo naslednje leto bolj zavzeli za to prepotrebno akcijo, ki je obenem v duhu spokornega postnega časa.

SLOVENSKA radijska oddaja na 2EA bo v priredbi našega verskega središča v nedeljo 15. junija ob 7.30 zjutraj.

DUHOVNA OBNOVA za žene in matere bo zopet v soboto 14. junija ob sedmih zvečer. Povabite druge, ki se še niso udeležile. Mislim, da iskreno lahko priznamo: potrebni smo, da se od časa do časa ustavimo od dnevnega vrvenja in poskrbimo za našo duhovno stran.

MLADINSKA SREČANJA so vsako drugo in četrto nedeljo v mesecu po glavni službi božji. Nadomeščajo veronauk, ki naj bi ga mladina imela tudi po končani osnovni šoli. Srečanja služijo torej rasti mladincev v verskem znanju. Starši, poskrbite, da se bosta tudi vaš sin ali vaša hčerka udeleževala teh verskih sestankov!

GRADNJA DVORANE vztrajno napreduje. Zasluga za to gre našemu spretnemu in marljivemu gradbeniku Ignacu Drevenšku in kar lepemu številu pomočnikov, ki prihajajo med tedom, a največ jih je seveda ob sobotah. Težavo pa imamo dobiti zidarje. Prosimo jih, da se odzovejo in pripomorejo k čim bližji dograditvi.

V drugi polovici marca smo kopali temelje in jih tudi zalili. Nato smo začeli s spodnjimi zidovi do poda dvorane. Treba je bilo namreč stavbo dvigniti, da dobimo padec za vodo na Warwick Rd. V aprilu smo delali na vmesnih zidovih, nato pride na vrsto plošča za glavni (osrednji) del dvorane. Povedati moram, da bomo ob plošči s finančnimi sredstvi za dvorano pri kraju. Od vse naše skupnosti je odvisno, kako boste podprli naš gradbeni sklad in kako redno ter v kakšnem številu boste prihajali na prostovoljno delo.

NOV GROB MED NAMI. — ANZAC DAY je zahteval letos tudi med našimi rojaki smrtno žrtev. V

ČLANICE DRUŠTVA SV. ANE

vabijo že zdaj vse na svojo

LETNO PRIREDITEV,

ki bo v Merrylands Masonic Hall,

McFarlane in Pitt Streets,

v soboto — 5. julija 1980 — ob osmih zvečer.

Za plesno glasbo bo poskrbel "KRISTAL".

Dobrodošli in na svidenje!

petek 25. aprila je v Wollongongu umrl v prometni nesreči komaj 17-letni BARRY BRODNIK, sin Emila in Lynette. Družina živi v Brownsville. Poleg staršev zapušča pokojni tudi mlajšo sestro Lindo. Pogrebna maša je bila v torek 29. aprila v župni cerkvi v Dapto, nato je sledil pogreb v Wollongong in upepelitev trupla. Iskreno sožalje zalujoči Brodnikovi družini in ostalim sorodnikom. R.I.P.

KRSTI. — **Steven Hrast**, Duffy, A.C.T. Oče Andrej, mati Annette r. Williams. Botrovala sta Peter Williams in Helena Hrast. — Westmead, 2. marca 1980.

Adriana Kustec, Canley Heights, N.S.W. Oče Ignacij, mati Ida r. Janoš. Botrovala sta Stefan in Ana Šernek. — Merrylands, 12. aprila 1980.

Natalie Andrejaš, Northmead, N.S.W. Oče Jože, mati Andrejka, r. Sodja. Botrovala sta Zdravko Tomažin in Brigita Andrejaš. — Merryland, 19. aprila 1980.

POROKA: **Jože Hampton**, sin Jožeta Pišorn in Elizabete r. Herič, rojen in krščen v župniji Loški potok, živeč v Parramatti — in **Marija Cesira Cresanti**, hči Emilija in Lucije r. Poli, rojena v Sydneyu in krščena v župniji sv. Frančiška, Surry Hills, N.S.W. Priči sta bila Rudi Čadež in Bálinda Jane Cresanti. — Merrylands, 24. aprila 1980.

SYDNEYSKI ROJAKI!

Ne zamudite

VELIKEGA MARIJANSKEGA ROMANJA
na **BINKOŠTNO NEDELJO, 25. MAJA 1980.**

ob treh popoldan v Earlwoodu!

To bo naša skupna prošnja k Materi božji na dan, ko se spominjamo prihoda Sv. Duha nanjo in na apostole.

Prosili jo bomo,

... naj pomaga nam in rojakom v domovini ter po svetu ohraniti verske in narodne svetinje,

... naj posreduje za mir na svetu,

... naj izprosi mir in soglasje tudi našim družinam,

... naj vodi našo mladino v zvestobi in ljubezni do njenega sina Jezusa,

... naj našim bolnikom izprosi zdravje, ali pa moč in potrpljenje v boleznih.

•

Nasvidenje v Earlwoodu 25. maja ob treh!

NAŠE NABIRKE

BERNARDOVEMU

TISKOVNEMU SKLADU:

\$17.- Danilo Dekleva; \$15.- Lidija Čušin; \$10.- Frank Čulek; \$8.-Majda Merzel; \$7.- Pavla Vohar; \$6.-Ivanka Dodič, Danilo Guštin, W. Mrdjen; \$5.- Ivan Mlakar, Stane Furlan, Alois Kavčič, Anton Berkopec, Marija Bizjak, Roman Zrim, Marija Dobrigina, Amalija Mohar, Evgen Benc, Franc Žele, Janez Rotar, Jože Barbiš; \$4.45 Marija Vončina; \$4.-Mihaela Semelbauer, Karla Twrdy; \$3.-Frančiška Gramc, Ivanka Bobek, Ludvik Bunderla, Terezija Cresi, Pavel Vatovec, Johan Pristov, Karl Mezgec, Zora Kirn; \$2.- Feliks Kramberger, Frank Uršič, Avgust Glavnik, Mario Jenko, Leopold Urbančič, Toni Zalar, Zdenka Novak, Alojz Gombač, Herman Šarkan, Franc Horvat, Franc Žužek, Alojz Mihič, Viljem Bauer, Vinko Jager, Franc Matjašič; \$1.- Darko Skoberne, Ivanka Penca, Jurij Bogdan, Marjan Polak, Rudolf Jamšek, Ivan Golob, Lucija Pungercar.

NAŠIM POSINOVLJENIM

MISIJONARJEM,

TOGO, AFRIKA:

\$252,96 polovica postne nabirke melbourskih slovenskih vernikov; \$183,68 polovica postne nabirke sydneyskih slovenskih vernikov; \$100.- N.N. (Sydney); \$50.- N.N., N.N.; \$20.- Julija Mrčun; \$10.-družina J. Rotar; \$5.- Pavla Vohar, Ana Gombač.

ZA POMOČ CERKVI

V NOVI GORICI:

\$20.- Karel Mezgec.

SKLAD ZA VIETNAMSKE

BEGUNCE:

\$10.- Ivanka Dodič; \$5.- Pavla Vohar, Ivanka Študent; \$3.- Franc Žužek; \$2.- Ivanka Štemberger, Rafaela Bernes, Ivanka Berginc; \$1.-Adolf Virant.

Dobrotnikom Bog povrni!

F. GRIVŠKI:

V O Z

N I

K I

POVEST

(10)

Veselo razpoloženje je pomnožilo žarko vino in mehki, debeli masleni štruklji. Ludvik je vzel s seboj obe natarkarici, toda vsi trije so pomaj zmogli postrežbo. Priskočili so na pomoč mlajši pevci, ki so nosili na mize, dekleta so pa umivala kozarce. Ludvik ni varčeval: primaknil je več litrov vina in čeprav je bil ves poten, je osebno streževal mizi, kjer so sedeli pevci. Razposajena pesem je spravila v dobro voljo tudi čmerikavega organista.

Opoldne je Niko vstal, da bi z vozom odpeljal domov mater in naložil Gregorja, ki je sameval na domu. Ludvik mu je naročil, naj pripelje s seboj tudi sodček iz levega kota kleti, ker je vino skoroda pošlo. Janez mu je pomagal napreči konja, da bi čimprej opravil. Fanta sta zbijala šale in pozabila na prepir. Mati Marička je nakupila cel tovor perila za Markca, sedla na voz in se z Nikotom peljala po prašni cesti. Med potjo je večkrat velela ustaviti, da bi povabila svoje stare znanke, ki so v vročini požirale prah. S polnim vozom je Niko zavozil v senčnato dvorišče, kjer je naletel na polirja, ki je pomagal Elzi. Ženske so zlezle z voza ter se zahvaljevale materi Marički, ki je hitro odšla domov, da bi poklicala gospodarja.

Medtem je Niko napojil konje in naročil Elzi, naj odklene klet. V prijetnem hladu ga je vodila v temačen kot, kjer je bil postavljen sodček. Voznik je prijel sod z rokami, da bi ga dvignil in nesel na voz.

«Umazal se boš, Niko,» je prijazno svarila Elza. «Čakaj, da te prepašem s predpasnikom!» Naglo si je odvezala bel predpasnik z lepimi čipkami. Preden se je fant ovedel, se ga je oklenila in stisnila k sebi. Oči so se ji bliskale kakor dva žareča oglja.

«Poljubi me, Niko! Tvoja sem, reci, da me ljubiš!» Voznika je prevzelo. S silo se je ni hotel otresti. Obzirno ji je prigovarjal: «Elza, nikar! Saj veš, da imam dekle!»

«Nimaš je!» je divje bruhnila. «Nekdo ti jo bo vzel!» «Kdo za vraga!» je vprašal razburjen. Kakor duh se

je prikradel po stopnicah nadzornik Herman. Obstal je sredi kleti in posvetil z električno svetilko. Divje se je zakrohotal:

«Imenitno!» Odskočila sta in strmela v polirja. Ta se je malomarno obrnil in s trdimi koraki stopal po stopnicah. Niko je jezen zagrabil sodček in ga nesel za njim. Vsa kri mu je udarila v glavo. Elza pa je prijela predpasnik, ki je padel na tla, in ga smeje zavezala. Dogovorjena igra je uspela, ne da bi Niko slutil za nakano.

Na dvorišču sta stala ob vozu Gregor in Herman. Niko je našel v živahnem razgovoru. Ves rdeč je bil v obraz, «Z nami se peljite, gospod polir!» je nagovarjal Gregor.

«Prevroče je. Če se mi bo ljubilo, pridem kasneje z motorjem!»

«Le pridite! V veseli družbi se človek razživi in otrese teh sitnih skrbi!»

«Skrbi se ne dajo kar tako otresti! Ravno danes mi je naročil inženir, naj zmanjšam obrat!»

«Kako to mislite?»

«Preprosto! Odpustil bom delavce in odslovil nekaj voznikov. Skrčiti bo treba izdatke.» Gregorja je ta novica zmedla. Zaskrbelo ga je, kaj bo z njim in domačijo, če mu odvzamejo vožnjo. Še bolj je lezel v nadzornika in ga skušal pridobiti.

«Nerodno bo, gospod polir! Delavci bodo završali. Cesta jim je edini kruh.»

«Ceste niso neskončne, imajo svoje kilometre. Ko se ti končajo, preneha tudi cesta. Veste, Gregor, cesta ni zemlja!»

Voznik se je zmedel. Uvidel je, da s splošnimi ugovori ne bo prodril. Samega sebe mora braniti, pravočasno si mora zagotoviti vožnjo, četudi vsi drugi izprežejo.

«Prosim vas, gospod polir, ne pozabite na Gregorja! Prvi sem začel z vožnjo, kamnolome sem pokupil, konje pomnožil, hlapca najel — zame bi bila odpoved potres!»

Niko je peljal konje h koritu. Nekaj besed je ujel, celotnega načrta pa ni odkril.

Nadzornik je prezirljivo gledal za fantom, «Bomo videli!» je dejal malomarno, «to vam pa že vnaprej povem:

hlapca boste morali odsloviti. Ne gre, da bi drugim odjedal vožnjo, vam pa pustil dva para konj!»

Niko se je vrnil. Še vedno ga je polivala rdečica. Nekam sram ga je bilo pred gospodarjem. Znabiti mu je polir povedal, kaj je videl v kleti. Ročno je vpregel konja in vprašal gospodarja: «Gremo?»

«Prisedite, gospod Herman! Z nami se boste peljali. Med mladimi vam bo postalo zabavno!»

«Kakor rečeno, pridem znabiti kasneje. Če me ne bo, se vidimo jutri na vašem domu!» Obrnil se je in odšel v gostilno.

«Poženi!» je velel Gregor.

Konji so zdrčali po cesti. Vso pot sta oba molčala. Siv prah se je dvigal za vozom. Cesta je žarela, kot da bi hotela sežgati vse: ljudi in živino. Prihajal je večer. Družba v kolibi je pila in pela. Moški so se že vinjeni majali med

KAR IMAJO MNOGI ZA POLITIKO — SKRB ZA SKUPNO DOBRO, BOJ PROTI KRIVICI, ZAVZEMANJE ZA MIR — JE ZAME VERA IN URESNIČEVANJE EVANGELIJA.

Ljudje, ki nimajo za družino kruha, ki legajo zvečer s praznim želodcem v posteljo, ki poslušajo svoje otroke jokati od lakote, ti ljudje postanejo brezobzirni in nasilni ali pa zapadejo strahu in se prepuščajo usodi, postanejo nemi.

Tudi v komfortnih in celo luksuznih hišah je mogoče slišati koga reči: „Strašno sem lačen!“ Tisti, ki tako govorijo, očitno ne slutijo, o čem govorijo. Gotovo niso zares lačni.

Treba je videti v mestih uboge ljudi: žene, otroke, pogosto celo može pred smetišči, kjer odlagajo smetari odpadke.

Ali so to cunjarji? Iščejo kaj za pod zob, čeprav je pokvarjeno. Iščejo, česar drugi niso shranili in kar bi — pravično razdeljeno — za vse zadoščalo.

Helder Cámara

Materino pismo

Kaj vse nam povedo te
preproste besede
verne slovenske matere
v koroški Nedelji.

Dolgo sem že mati številnih otrok, a nikdar še ni bil zame materinski dan tako lep kot letos.

Bila sem v Lurdu in se srečala tam z Materjo vseh mater, z Marijo. Ob peti uri zjutraj sem stala pred lurško votlino, kjer smo imeli slovensko mašo s prečastitim gospodom Cvetkom prav ob Marijinih nogah. Ne morem popisati te svoje velike sreče. Brez družine, pa vendar zatopljena pri Mariji v srčni prošnji za svoje drage. Molila sem, da bi vsaj danes, ko je materinski dan, brez mojega prigovarjanja sami šli k sveti maši in se me tam spomnili. — Darila zame ni bilo treba, tudi cvetja ne, vse jim je bilo prihranjeno. Le eno sem si želela tam pred lurško Materjo: da bi vsi bili pri sv. maši.

Večkrat sem slišala o lurški Mariji in božji poti v Lurd, a tega doživetja si nisem nadejala. Ne smem tajiti, da so me motile nekatere zunanosti. Količkorkrat pa sem prišla k votlini, me je vselej prevzelo in želela sem si imeti svoje otroke ob strani. Niso več majhni, zato materin nasvet ne velja več toliko zanje.

Saj pa sem tudi v Lurdu videla ne le otroke moliti in stare ženske, kot mi je letos namignil mlad fant, ko sem ga pogostila v svoji hiši: „Mati, vi pa še v cerkev hodite?“ Ni treba k temu več besed, želela bi samo, da bi ta fant videl, kdo moli tam v Lurdu. Mladi fantje in dekleta, moški v najlepši dobi, žene vsakršnih polti in stanov se tam v vsej zbranosti zbirajo in se ne sramujejo rožnega venca v roki.

mizami. Edino Gregor in Niko sta sedela zamišljena. Prvi se je ogrel Gregor. Jezno in skrivnostno je modroval: «Naj gre vse rakom žvižgat! Danes bodimo veseli, jutri nas znabiti že vržejo na cesto. Kdor bo vzdržal, ta bo vozil!» Nihče ni razumel teh besed. Najbolj so zadele Nikota. Vstal je in šel iz kolibe. Za njim je vstala Tilka. Zaskrbljena mu je položila roko na ramo ter sočutno vpraševala:

«Kaj je s teboj, Niko? Zakaj si potrč?» Z nogo se je naslonil na hloed, glavo si je podprl z roko in počasi iztrgal iz sebe: «Nekaj se pripravljaj; kaj bo, ne vem. Samo slutim — in se bojim!»

«Pusti te misli! Z menoj pojdi in vesel bodi! Nobena stvar naju ne bo ločila! Pojdi!» Prijela ga je za roko in vlekla k mizi. Sedla mu je naproti, nalila kozarec in vnela: «Na zdravje, Niko! Poj!» Zapel je pesem o voznikih in drugi so jo podprli. Vedno višje jo je nastavljal, da ga ni nihče dosegel.

Pesem je izzvenela že v zgodnjo noč.

Napregli so in počasi plezali na voz. Na prvem vozu so se peljala dekleta. Ob Nikotu je sedela Tilka. Obračala je prstan na roki in pela z dekleti. Za njimi je vozil Janez pevce, ki so vriskali in se majali na lojtrnicah. Organist je zaspal.

Na ovinku je zasvetila velika luč. Slepila je konja, da sta se vzbela na noge. Niko je nategnil vajeti, dekleta so umolknila. Motor je zavozil tik pred konje. Živali sta se splašili in potegnili vstran. Voz se je nagnil in zvrnil v jarek. Noč je pretresel krik in jok. Na cesti je stal razkoračen polir Herman in se režal. Zraven njega je zasmehljivo gledala Elza.

«Krasen voznik!» se je norčeval. Pogнал se je v gručo deklet, ki so se preplašene zbrale okrog Tilke. Niko jo je dvignil.

«Kaj se je zgodilo?» je rohnol polir.

«Nogo si je zlomila!» so pojasnila dekleta, Tilka je stokala v bolečini. Herman jo je iztrgal iz naročja Nikotu in odnesel v prikolico ter pogнал motor.

Pevci so pomagali izvleči voz. Nezgodna jih je streznila. Gregor je ves besen stopil pred Nikota in mu vrgel v obraz: «Dobro znaš voziti! Kamnje bi vozil, ne pa ljudi! Odslej ti še kamnov ne bom več zaupal!»

Vozova sta privozila na dvorišče Ludvikove gostilne. V sobi je na divanu ležala Tilka. Zdravnik, ki ga je pripeljal polir, ji je obvezal rano. Herman jo je pomagal prenesti na prikolico ter jo odpeljal domov. Pevci so se razkropili. Radostni dan se je prevrgel v mrko noč.

Ko je Niko pripeljal domov okrašeni voz, je potrgal vence, razpregel konja in ves potrč sedel na klop pred hišo. Skozi okno je sijala luč. Vzpел se je kvišku in kakor ranjena ptica padel nazaj. Nad posteljo, kjer je ležala Tilka, se je sklanjal polir. Zraven njega je stala mati in Gregor. Nemiren, obupan in osramočen se je vsedel v temno kolnico na soro. Počasi je doumeval dogodke in videl temno pošast, ki je šla proti njemu. Iz hiše je stopil nad-

zornik, za njim mati in gospodar. Razločno je slišal:

«Kakor domenjeno! Jutri pridem z avtom in jo popeljem v bolnišnico!»

«Hvala, gospod! Kako ste dobri in skrbni!» se je v jok zahvaljevala gospodinja.

«Nič hvala! To je moja dolžnost! Hlapca pa čimprej spodite od hiše! Sramoto vam dela. Danes sem ga zalotil v kleti, ko se je pajdašil z Elzo. Ničvreden pritepenec je in nikjer za rabo. Le povejte Tilki, naj ga odžene!» Gregor je obstal. Domislil se je dogodka pred krčmo. Zjasknilo se mu je, zakaj je bil hlapec ves rdeč v obraz in polir nevoljen. «Če je ta tako,» je zagrozil, «naj izgine! Vam pa hvala, gospod polir, za vso skrb. Pa nikar ne pozabite naše hiše. Veliko smo vam dolžni!»

«Lahko noč!» je voščil gospod Herman in odbrzel z motorjem po klancu.

Vežna vrata so zaškripala. Samo lučka je svetila v sobi. Pod okno se je kakor v omedlevici privlekel Niko. Temna noč mu je razjasnila vse. Zaslišal je za seboj korake in se naglo obrnil. Petrov Janez je stal ob njem. Na ramo mu je položil roko in s pritajenim glasom dejal: «Nič ne maraj, fant! Vrag jo je vzel meni in tebi. Sedaj nama preostane samo cesta!»

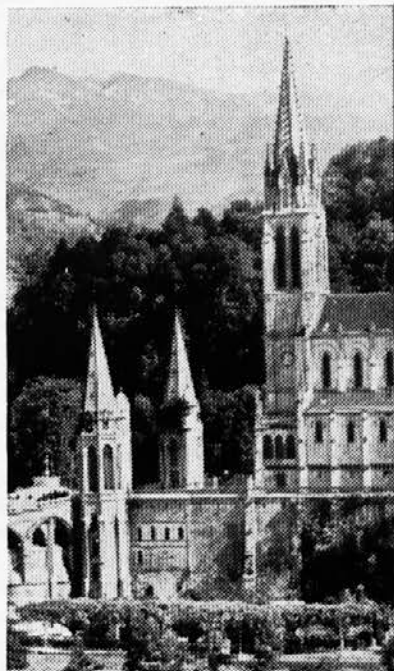
«Cesta? Ne, Janez, tudi to nam bo ugrabil satan!»

«Bomo videli! Kar skupaj ga bova nažgala, Biči so pripravljene. Lahko noč!» Podala sta si roke in odšla: Janez domov, Niko pa v hlev. Spal pa ni to noč nihče. Tilka je stokala, mati je jokala, Gregor klel, hlapec trpel, polir pa se je smejal in objemal Elzo:

«Pa sva jih ugnala, te preklete furmane!»

«Imenitno sva jih ugnala!» je povzela Elza in se tesno oklenila polirja.

(Dalje prih.)

Lurd

Videla sem tam toliko bede in vseh vrst bolnikov, a tudi lju-bezni in žrtve bližnjih. Sramovati se je tam moral le tisti, ki je morda z govorjenjem motil tihoto svetega kraja.

Lurška romarica

. . . Kaj naj Vam naročim za slovo, dragi verniki? Nič drugega, kakor to troje, kar sem Vam skoro pri vsaki pridigi priporočal: molitev, mašo in pogosto obhajilo.

Tudi ob slovesu ponavljam tehtne besede sv. Alfonza Ligvorija: "Vsi zveličani so se zveličali po molitvi, vsi pogubljeni pa pogubili, ker niso molili." Kar je za telo dihanje, je za dušo molitev. V času, ko svet malo ali nič ne moli, moramo kristjani to dolžnost radi opravljati. Ne začnimo dneva, ne da bi se Bogu kratko priporočili za srečen dan. Zvečer se vsaj kratko Bogu zahvalimo, da smo dan srečno preživeli. V vsak danjih križih in težavah se vadimo, da se kratko priporočimo Bogu.

Nedeljska maša naj nam pride v navado. Kakršna je nedelja, tako je tudi ževljenje in taka je tudi smrt. Statistika kaže, da mnogo vernikov umrje neprevidene smrti. Kakšna je njihova večnost?

Vesel sem tega, da ste se navadili hoditi vsako nedeljo k obhajilu, dokler Vam vest ne očita smrtnega greha. O da bi se tudi doraščajoča mladina in moški na to navadili! Zgodovina trdi, da so bili časi, ko so verniki pogosto in pobožno prejeli obhajilo, cvetoči časi zgodovine. Dokler boste radi hodili k obhajilu, vera med nami ne bo opešala in ne bo usahnila . . .

Iz poslovnega pisma — duhovne oporoče —
pokojnega nadškofa in metropolita dr. JOŽEFA POGAČNIKA

IZPOD TRIGLAVA

TEOLOŠKA FAKULTETA v Ljubljani je v letošnjem marcu praznovala svojo šestdesetletnico. Ustanovljena je bila po prvi svetovni vojni kot matična celica slovenske univerze, neposredna naslednica škofijskega bogoslovnega učilišča. Prav profesorji bogoslovja so v veliki meri pripravljali ustanovitev ljubljanske univerze, iz njih vrst so bili v času med obema vojnama izvoljeni tudi rektorji univerze (dr. Aleš Ušeničnik v letu 1922—23, dr. Franc Lukman v letu 1926—27, dr. Matija Slavič v letih 1939—41). Po ustavni določbi povojne Jugoslavije o ločitvi Cerkve od države teološka fakulteta ni več del univerze, ampak je danes samostojna cerkvena fakulteta s sedežem v Ljubljani in posebnim oddelkom tudi v Mariboru). Odvisna je od svetega sedeža, ima pa svojo akademsko samostojnost in seveda pravico podeljevati za izredni študij tudi doktorske naslove. Ima 12 kateder (teoloških strok) in v tem zadnjem akademskem letu osem rednih profesorjev, enega rednega profesorja-gosta, 6 izrednih profesorjev, 11 docentov, 15 honorarnih predavateljev ter 2 asistenta. Večina profesorjev je študirala na priznanih tujih teoloških in drugih ustanovah, mnogi so za svoja znanstvena dela v teku let prejeli razna cerkvena in svetna priznanja. Njih ustvarjalnost je dala pečat tudi fakulteti, ki je vsa desetletja gojila vsestransko poglobljeno teološko misel, širila teološko znanje s svojimi revijami in tečajji za laike ter močno spodbujala tudi osebno znanstveno delo slušateljev. V vsem svojem delovanju je na poseben način oblikovala samoniklost slovenskega ljudstva v preteklosti in ga oblikuje danes.

V tekočem akademskem letu je na fakulteto iz vseh

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

delov Slovenije vpisanih 200 študentov-teologov, doktoratov pa je fakulteta v teku šestih desetletij podelila osemdeset.

ALI RES? V letošnjem marcu je "Naš delavec", ki izhaja v Ljubljani začasne delavce v tujini, objavil tudi tale stavek: "Pred nikomer ne skrivamo tega, kar pišejo in govorijo ter poročajo o nas zunaj naših meja, po svetu. Naši obmejni organi ne zasegajo potnikom iz tujine tujega tiska." Vredno poskusiti, če si dovolj korajžen. Za morebitne sitnosti pa ne dolžite nas, ki smo objavili gornje vrstice, ampak "Našega delavca", odkoder smo jih prepisali.

ZAHTEVNO NALOGO si je zadalo blejsko Društvo za raziskovanje jam: letos hočejo posneti na filmski trak vse glavne in večje jame na območju radovljiške občine. Objavili pa so, da film ne bo prikazoval le značilnosti podzemlja, temveč bo gledalce in mlade jamarje seznanjal tudi z delom jamarjev, z lepotami podzemskega sveta, pa tudi s škodo, ki jo povzroča spreminjanje jam v smetišča in odlagališča odpadkov. Kod povsod po svetu, imajo tudi doma veliko preglavic z brezvestnimi turisti, ki uničujejo naravo. Kot so v nevarnosti pred njimi planine, tako tudi podzemskim jamam ne prizanašajo s svojo "kulturo".

POSOJILO za avto-cesto z vstopom pri Mariboru, ki bo povezala Nemčijo in Grčijo, je bilo odobreno od EGS s posebnim finančnim protokolom. Stroški gradnje ceste po Jugoslaviji so preračunani na milijarde dolarjev.

POMANJKANJE kurilnih olj in plina je bilo prav občutno po Sloveniji in januarju in februarju. Uvedli so hude omejitve. Primanjkovalo je 3500 vagonov olja. Dovod plina po plinovodih je bil včasih zmanjšan kar na polovico.

VIŠINO poldruga milijarde dinarjev izgube je napravilo v lanskem letu 110 slovenskih podjetij — kar prevelik skupen kupček, da bi ga mogli skriti. (Pri tem pa je še za 8,8 odstotkov večji od predlanskega dolga.) Največjo nepokrito izgubo ima Cementarna Anhovo (215 milijonov dinarjev); sledi Nafta Lendava s 166 milijoni, Tomos-Motorna kolesa s 107 milijoni, Zelenzarna Store-Tovarna traktorjev s 78 milijoni, Tomos-Krmni motorji s 59 milijoni in ABC Pomurka, podjetje "Mesnati izdelki" s 55 milijoni dinarjev. Večina podjetij se izgovarja, da so izgube kriva neustrezna razmerja med cenami izdelkov, ki jih določa zvezni zavod, in pa med kupnimi cenami surovin, predvsem uvoženih.

NA REVILJI "Primorska poje" je nastopilo osemnajst pevskih zborov v Vipavi in Tolminu. Kritič Ivan Silič je bolje ocenil nastop v Tolminu kot pa v Vipavi.

SLAVKO TUTA je umrl 29. februarja letos v Sesljanu. Rojen je bil pred 72. leti v Tolminu in bil vse življenje veren liberalca ter velik narodnjak. Prav njegovo delo in borba ter trpljenje, ki ga je prestal, vse

to predstavlja, kakšno je bilo življenje mnogih zavednih primorskih Slovencev. Pokojni Tuta je bil po končanem učiteljsku aktiven član slovenskih organizacij v Tolminu, leta 1927 tudi član tanje organizacije TIGR (Trst, Istra, Gorica, Reka), ki se je borila proti raznarodovanju. Leta 1929 so ga fašisti aretirali, poslali v konfinacijo na Liparske otoke, nato je preživel več let po raznih ječah in konfinacijah. Posrečilo se mu je nato končati univerzo v Trstu, leta 1940 pa so ga italijanske oblasti ponovno zaprle. V drugem tržaškem procesu ga je Posebno sodišče obsodilo na trideset let. Aprila 1944 je bil izpuščen in je v Tolminu pričakal novo zarjo svobode. Resničnost pa je bila drugačna, kot so jo predvidevali on in njegovi prijatelji iz borbe proti fašizmu. Kljub vsej protifašistični preteklosti, preganjanjem, ječam in konfinacijam je bil po "osvoboditvi" spet aretiran in poslan v ljubljanske partizanske zapore. Ko je bil septembra 1946 izpuščen, se je zadrževal umaknil v Trst, kjer je ostal na slovenskem radiu do upokojitve v letu 1968.

Težka življenjska pot zavednega narodnjaka. Vredna omembe in toplga spomina. Gotovo pa ni osamljen primer in bi moral marsikomu odpreti oči.

LETOS je "Tovarna sladkorja Ormož" predelala že 55.000 ton sladkorne pese, po načrtih pa naj bi v letošnjem letu predelala še 300.000 ton. Kot pravi poročilo, pa so nastale težave zaradi odkupne cene sladkorne pese. Kmetje bi dobili od enega dinarja na kilogram pese le 70 par (ostalo je prispevek republike za uvažanje nove poljščine, prispevek sladkorne tovarne iz Ormoža za izpolnjevanje načrta pridelovanja pese, doplačilo za prevoz do prevzemne postaje in povračilo za umetno gnojilo). Za odkupno ceno samo pa pravijo kmetje, da ni rentabilna. Najmanj ob ceni koruze, ki je neprimerno bolj mikavna . . .

FOLKLORNO-RITMIČNO MAŠO so že nekajkrat izvajali v Sloveniji. Zamislil si jo je župnik in skladatelj France Gačnik, ki jo z okoli 120 mladinci iz svoje župnije Stranje izvaja ob raznih cerkvenih praznovanjih. Folklorna se imenuje maša zato, ker je Gačnik pobral molitve, razlago in povezavo mašnih delov, recitacije in pesmi iz naše narodne in verske zakladnice. Ritmična pa se imenuje maša zato, ker mladi izvajalci z besedo in petjem, predvsem pa z gibi, ponazarjajo dele maše, zlasti Jezusovo trpljenje.

Vsekakor je maša zanimiva novost in osvežitev slovenskega bogoslužja. Gačnik jo s svojimi mladinci izvaja po raznih župnijah, kamor ga povabijo. Tudi v zamejstvu je že bil z njo. Na letošnjo cvetno nedeljo zvečer so jo izvajali v ljubljanski frančiškanski cerkvi.

ČEBELARJI v Sloveniji so zaskrbljeni. Domači listi pišejo, da je čebelja kuga, ki je doslej znana pri nas kot najhujša bolezen čebel, le nedolžen prehlad v primeri z novo čebeljo boleznijo, ki so jo nedavno odkrili v Kočevju. Ta bolezen se imenuje "varroza" in jo povzročata zajedalec, podoben klopu, ki je izredno trdo-

živ. Bolezen se je prvič pojavila leta 1955 na Japonskem in se od takrat razširila že po vsem svetu, samo v Avstraliji jo doslej še niso zasledili.

Slovenski čebelarji so v skrbeh, ker se na novo čebeljo bolezen še ne spoznajo in ker za okužene panje nimajo zadostnih zdravil. Uvoz folbexa iz Švice so ustavili, v Jugoslaviji pa od petnajstih omenjenih protisredstev izdelujejo le fenotiazin.

NOV kulturni dom so zgradili v Novi Gorici in ga slovesno odprli 8. februarja, ob obletnici Prešernove smrti. Gradili so ga dve leti, stal pa je 50 milijonov dinarjev. Ima dve dvorani: večjo s 450 sedeži in pa manjšo s 150 sedeži.

ZNANI in jako delavni slovenski prevajalec Janko Moder je dobil letos 26. februarja najvišjo nizozemsko nagrado za prevajanje. Nagrado "Martius Nijhoff" podeljuje ustanova "Prins Bernhards Fonds". — Predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti dr. Janez Milčinski pa je bil sprejet za člana Nemške akademije naravoslovcev, ki so jo ustanovili že leta 1652 in ima zadnjih 200 let sedež v mestu Halle. Prvi Slovenec, ki je postal član te Akademije, je bil zdravnik Marko Gerbec (1658—1718): vpisan je pod člansko številko 165.

DOMA pravijo, da bo treba delati alkoholne teste tudi strojvodjem, ne le šoferjem. Neki strojvodja je namreč letos 14. februarja ustavil vlak iz Sežane proti Novi Gorici kar na odprti progi. K sreči ni prišlo do kake nesreče, le potniki so jo morali peš mahnuti do prve železniške postaje. Vzrok ustavitve vlaka: strojvodja zaradi pijanosti ni mogel dalje.

Končno je kljub alkoholu še dovolj trezno mislil, da je vsaj ustavil vlak. Kaj vse drugo bi lahko povzročila njegova pijanost . . .

LASTNIKOM avtomobilov doma ni ravno najboljšee: ne le, da zaradi štednje bencina ne smejo vsak dan voziti, tudi cena goriva se je v februarju spet dvignila. Od 14. februarja je cena navadnemu bencinu 15 dinarjev na liter, superbencinu pa 16,50 dinarjev. S to ceno je Jugoslavija v evropskem vrhu, saj imata dražji bencin samo še Grčija in Portugalska.

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

"FRANK'S
AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST. 2165
N.S.W.
TELEFON: 72-1583

Z VSEH VETROV

ARGENTINSKA slovenska skupnost je izgubila znane in zavednega rojaka: dne 19. marca je v Bariločah pod Andi končal svojo zemsko pot **France Jerman**, o katerem so ob pogrebu govorili: "Bil je eden redkih ljudi, ki nimajo sovražnika!..." To zlahka potrdi tudi urednik MISLI, saj je pokojnika še v avstrijskem taborišču po vojni osebno poznal in mu bil prijatelj.

France je bil doma v Dolu pri Ljubljani (rojen leta 1920), kjer je začel smučati že kot šestletni otrok. Tik pred vojno je z bratom kot član Smučkega kluba Ljubljana že vadil z jugoslovansko smučarsko reprezentanco, tekmoval na Koroškem z nekdanjimi jugoslovanskimi olimpijskimi smučarji in dosegel — četrto mesto. Njegov trikratni beg med in po vojni ga je za las rešil smrti. Nato je emigriral v Argentino, si ustvaril lastno ognjišče pod planinami in vzgojil pet vzornih otrok (njegov sin je tudi Marko, katerega članek o slovenskem jeziku ste lahko brali v prejšnji številki). Od leta 1949 do 1969 je bil petnajstkrat argentinski smučski prvak. Leta 1954 bi moral kot argentinski reprezentant tekmovali na Švedskem v smučskih tehnikah na 15 in 30 kilometrov, pa so v zadnjem trenutku ukinili fonde za tekmovanje. Vsekakor se je umaknil iz tekmovalnih listov po dvajsetih letih kot zmagovalec, nato pa je svoje delovanje preusmeril v treniranje in organiziranje tekmovalcev. Ena njegovih zaslug je vsekakor razcvet smučkega teka v Argentini. Od leta 1954 je bil tudi trener argentinske vojske in je kot tak spremljal vojaško ekipo na vseh tekmovaljih. Leta 1974 je šel z argentinsko reprezentanco v Falun (Švedska), leta 1978 v Lahti (Finska) in letos februarja v Lake Placid (ZDA). Udeleževal se je kot voditelj FIS-a (Mednarodne smučarske zveze) in vodil Club Andino Bariloche.

Poleg smučkega športa pa se je France Jerman posvečal tudi plezarjenju. V navezi z drugimi znanimi argentinskimi Slovencem-planincem Dinkom Bertoncljem sta prva premagala vrh Campanile in si s tem pridobila pravico mu dati dokončno ime. Esloveno. Slovenski zvonik. Prav tako sta tudi kot prva stopila na Tumov stolp v pogorju Tres Picos.

Argentinskim rojakom — posebej družini pokojnika — naše sožalje ob izgubi. Francetu pa naj bo lahka patagonska zemlja, ki ji je kot slovenski zdomec posvetil svoje delo in svoje napore. Tudi na Francetu

Jermanu so se uresničile Župančičeve besede iz Dume: "... in tujina se diči z deli njihovih rok." Pokojnikovo ime bo ostalo za vedno zapisano v zgodovini argentinskega športa.

FOLKLORA ima dosti večji pomen, kot si marsikdo predstavlja. Evropski družboslovci predpostavljajo narodno folkloro kot trdno vez med sodržavljanji. Po njih študiju je folklor studenec, iz katerega so črpali duha samobitnosti zgodovinsko stare države ali družbene skupnosti. Žal je urbanistična družba, ki je posledica vsestranskega napredka, postavila folkloro v pozabo, ali pa jo začela izkoriščati le kot turistično zanimivost.

Ob tem so ameriški strokovnjaki prišli do zaključka, da se pojavi pomanjkanje narodne zavesti tedaj, ko so odsotne ali premalo cenjene tradicija in folklorne vrednote, ki vitalno in prepričljivo povezujejo državljane oz. člane iste narodne skupnosti.

Vse to potrjuje, da ima gojitev slovenske folklorne tradicije za našo emigracijo posebno vrednost, ki je ne smemo podcenjevati ali celo zapraviti. Če jo pravilno predstavimo v zdomstvu rojeni mladini, bo nudila otroku v sedanosti najlepša doživetja in bogate spomine za bodočnost, nas vse pa povezovala in utrjevala v narodni zavesti. Da bomo ob tem tudi boljši in zadovoljnejši avstralski državljani, je razumljivo: s semkaj prenešeno narodno tradicijo bomo z njo tudi sami pognali globlje korenine v avstralsko zemljo.

ŽE VEČKRAT smo poročali, da deluje v Argentini del rimske Ukrajinske katoliške univerze imena papeža Klimenta. Za nas je posebej zanimivo in pomembno, da je na tej podružnici filozofske humanistične fakultete v Buenos Airesu tudi **SLOVENSKI ODDELEK**. Privilegij je za nas, da moremo nadaljevati tradicijo slovenske univerze v tujini, zlasti za tamkajšnjo slovensko akademsko mladino pa velikega pomena izredna prilika za visokošolsko izobrazbo v slovenskih narodnih vedah.

Slovenski oddelek univerze ima redne in izredne slusatelje. Vodi ga prof. dr. Tine Debeljak. Začetek letošnjih predavanj je bil 3. maja. Letos bodo predavali v slovenščini profesorji dr. Franc Gnidovec (starejši slovenščina), dr. Vinko Brumen (filozofija), dr. Marko Krenžar (sociologija) in dr. Tine Debeljak (slovenska zgodovina, zgodovina slovenske književnosti in primerjavna zgodovina slovanskih književnosti). V kastiljanščini pa bosta na slovenskem oddelku to leto predavala ukrajinski škef msgr. Andrej Sapeljak (vzhodno bogoslovje) ter vodja fakultete dr. M. Wasyluk (politična geografija in zgodovina Vzhodne Evrope).

Tudi o tem pomembnem kulturnem uspehu Slovenije v svetu naša domovina v mejah Jugoslavije ne sme niti slišati niti brati...

ZIMBABWE, bolj znana pod imenom Rhodesija, je zadnja angleška kolonija v Afriki, ki je zdaj dosegla neodvisnost. Pa je že prvi dan svobode pokazal, da pot ne bo lahka. Štirje bombni atentati so motili slovesno

oklicanje neodvisnosti. Novoizvoljeni predsednik, pro-marksist in bivši gverilec Robert Mugabe, bo imel očitno težak posel . . .

PAPEŽ Janez Pavel II. je prve dni maja (od 2. do 12. maja) obiskal črno celino. Zopet so se zbrali stotisoči vernikov okrog njega; kamor je prišel, je prinesel izžarevajočo toplino. Prva postaja je bila Zaire, nato je obiskal še Kongo, Kenijo, Ghano, Slonokoščeno obalo in Gornjo Volto. Kot verski vodja je prišel — kakor se je izrazil — “priznati in dvigniti versko naravo afriške duše”, obenem pa je tudi Afriki “glasnik miru, ki se veseli z danes svobodnimi afriškimi narodi”. Afrika, tako katoliška kot krščanska in poganska, ga je vzljubila. Papežev obisk ji bo pustil vse več kot samo spomine.

Papežu je bilo zelo težko, ko so mu povedali, da je bil naval ljudstva k njegovi glavni maši na prostem v Kinshasa tako velik, da je bilo devet ljudi zmečkanih do smrti, sedemdeset pa ranjenih.

V ŠVICI je bil nedavno spet kazenski postopek proti jugoslovanskim priseljencem zaradi prepovedane obveščevalne dejavnosti. Pred sodiščem je bilo pet Jugoslovancev, ki so v Švici na delu, ker so svojim rojakom prisluskovali in novice o njihovem političnem ter verskem prepričanju in dejavnosti sporočali jugoslovanskemu poslaništvu. Kot je sporočilo sodno ministrstvo, je vo-hunjenje naročil neki član jugoslovanskega poslaništva v Bernu.

AVLO ameriškega kapitola (skupščine ZDA) v Washingtonu krasi 91 kipov pomembnih osebnosti Združenih držav. Zdaj so mednje uvrstili tudi kip redovnice, m. Jožefe Pariseau iz Družbe sester božje previdnosti, ki jo imajo za pionirko ameriških porodnišnic in zavetišč za telesno prizadete. Redovnica je v prejšnjem stoletju ustanovila v Združenih državah ameriških enajst bolnišnic, sedem višjih šol, pet šol za Indijance in dve porodnišnici.

V MILANU je izšel prevod pesniške zbirke pokojnega slovenskega jezuita p. dr. Vladimirja Truhlarja. Zbirka “V dnevih šumi ocean” je dobila italijanski naslov “Nei giorni sussurra l'Oceano.” P. Truhlar je bil rojen v Go-

rici in je dolga leta poučeval na papeški univerzi “Gregoriana” v Rimu. Po vrnitvi v domovino je občutil tako utesnjenost razmer in omejevanje svobode kot vernik-duhovnik in kot literat, da se je razočaran vrnil v Italijo, kjer je Južnih Tirolah 4. januarja 1977 umrl zadet od kapi.

KOT NOVICO ste brali o tem že obširno v dnevnem časopisju in slišali po radiu. Končno mesečna revija ni tukaj zaradi novic, četudi bravec. mimogrede prinese marsikaj novega. Zato bomo osvetlili vest o Titovi smrti z druge strani.

Za čuda pozabljen je svet, če mu tako kaže. Pri tako številnih poročilih in pri visokodonečih izjavah raznih svetovnih voditeljev (ob takihle prilikah so nujne, pa velikokrat kaj poceni), ki so od vseh koncev sveta hiteli na pogreb, vse z malimi izjemami molči o dejstvih, kot jih hrani zgodovina. Danes nihče ne govori o jugoslovanski diktaturi, katere začetek je bil Stalinovo delo in je zaživel na krvavem temelju (tudi slovenskem!) desetisočev nedolžnih žrtev revolucije. Nihče ne omenja, da je sam Stalin (danes ga celo komunisti imenujejo krvoločneža) izbral Tita za vodstvo na Balkanu, ne pa ljudstva Jugoslavije. In molčati je treba, da narodi Jugoslavije še danes nimajo prilike izbirati svojega vodstva v svobodnih volitvah, na demokratični način. . .

Zgodovina pa se ne bo ozirala na trenutni svetovni položaj in razne diplomatske zahteve, ki naj bi bile važnejše od resnice. Tudi je ne bo slepil mit skoraj štirih desetletij. Zgodovina bo ocenila pravično in stvarno, brez primesi, ko bo čas dozorel.

(Zanimivo: pri mogočnem Stalinu, ki ga je med vojno in prva leta po vojni partija predstavljala narodom Jugoslavije za “dobrega očka”, je čas dozorel mnogo prej, kot je svet pričakoval. Lastni sinovi rdeče revolucije so mu kmalu po zelo slovesnem pogrebu in solzah razbili mit in spomenike . . .)

Naj še dodam, da je Avstralijo v imenu Prime Ministra M. Fraserja zastopal na beograjskem pogrebu zunanji minister A.S. Peacock. Pokojnemu se je imel za kaj zahvaliti: za desetisoče delovnih rok bivših jugoslovanskih državljanov, ki jih Avstralija nikdar ne bi imela, če bi jih Titov komunistični režim ne pognal po svetu. . .

Med narcisami

KOTIČEK

POŠTA

naših mladih

MOJA MATI

MOJA MATI NI IMELA
NITI BORNE KOČE,
VSE KAR JE IMELA, BIL JE
ŽAR LJUBEZNI VROČE.

VSE, KAR JE IMELA MATI,
MI JE TUDI DALA,
ŽAR LJUBEZNI — ZLATO LUČKO
V SRCU MI JE VZGALA.

MOJO MATER ZDAJ ŽE DAVNO
TEŽKA RUŠA KRIJE,
NJE LJUBEZEN MI JE V SRCU —
ZLATA LUČ TAM SIJE.

DANILO GORINSEK

IT'S
IN
EVERY
SLOVENIAN

DRAGI OTROCI!

Danes objavljamo sliko pridnega dekleta iz melbournskega okraja North Altona, prvorojenko BREZOVČEVE družine. Mama je doma iz vasi Mrše pri Materiji, oče je iz Materije, torej oba iz naše lepe Primorske. V Avstralijo sta prišla preko begunskega taborišča Cremona in JOLANDA se jima je rodila v decembru 1957, komaj par mesecev po prihodu v novo domovino. Mama jo pohvali, da je bila vsa leta doraščanja zelo pridna, tako doma kot tudi v šoli.

Jolanda je leta 1975 končala krajevno srednjo šolo, nato pa je bila sprejeta v State College melbournske univerze. V svojem študiju za bodoči učiteljski poklic se je posebej posvetila zemljepisju in računovodstvu. S koncem zadnjega šolskega leta je študije srečno končala, s tem šolskim letom pa že pričela poučevati. Na srečo je dobila mesto na srednji šoli domačega okraja North Altona. Nedavno se je udeležila slovesnosti graduacije v dvorani univerze, kjer je prejela priznanje, sad svojega študija — diplomu "Bachelor of Education". Le pogledajte jo, kako zadovoljno se smeje na sliki! Pa saj se lahko: dosegla je s trudom, kar si je želela in za kar je žrtvovala mnogo let resnega študija.

Dragi Striček! — Mamici sem letos kupila za materinski dan nove copate in je bila zelo vesela. Obljubila sem ji, da bom vedno pridna. Tega pa mi mama ne verjame, ker sem včasih tudi poredna. Ali si bil tudi ti nagajiv, ko si bil majhen? Moj bratec je še bolj poreden od mene, zato pa je tudi večkrat kaznovan. Pa vseeno se imamo vsi radi. Lepe pozdrave! — **Veronica Straban**, 9 let, Bayswater, Vic.

KOTIČKARJEM, ki so bili izbrani kot najboljši pri barvanju velikonočne nagradne slike, se oproščam, da so tako dolgo čakali na obljubljeno nagrado. Veste, striček ima polno dela, ne samo skrb za Kotiček. Zato boste zamudo že razumeli, kajne?

Lepo bi bilo, ko bi še kdo kaj napisal o materinskem dnevu, ki smo ga ravno pustili za sabo. Saj ste mamico s čim razveselili — upam. Zdaj pa ji napravite veselje tudi s tem, da kaj napišete za Kotiček.

No, jaz pa vam za dobro voljo danes ponudim uganjko. Morda jo boste s pomočjo mamice ali očka le razvozljali. Če pošljete rešitev na Strička, boste dobili morda celo nagrado.

Uganka se glasi takole:

**TRI besede so podobne,
vendar niso nič sorodne.
Prva neka je žival
sredi morskih tam planjav.
Druga pri šivanju služi,
rada se s krojačem druži.
Tretja pravi, da kosilo
danes bilo je obilo.**

Boste skušali uganiti te tri besede? No, bomo videli! Odilo sreče! — **Striček**.

Jolandi in vsej Brezovčevi družini ob tej priliki tudi od MISLI iskrene čestitke. Jolandi pa seveda še posebej želimo, da bi ohranila materinski jezik ter zavest, da je slovenskega rodu. In doseže naj še mnogo lepih uspehov pri svojem težkem vzgojiteljskem poklicu!

ADELAIDE, S.A. — V našem multikulturnem mestu smo imeli tudi letos "Festival of Arts", ki prinese nam vsem obilico veselja in tudi kulturnega užitka. Združili so ljudi od vseh koncev sveta.

Čas festivala pomeni res nekaj za vsakega. Njegov duh se je pokazal v gledaliških in koncertnih predstavah, v raznih razstavah, pa tudi po glavnih mestnih ulicah in parkih. Tudi večeri so v dneh festivala nudili prese- nečenje z električno razsvetljavo barv, ki je dajala vse- mu mestu praznični videz. Seveda ni manjkalo tudi za- bave vseh vrst za mlado in staro. Vsakdo zares lahko izbira po mili volji in najde gotovo nekaj za svoj okus.

Naravno, da so v dneh festivala mestne ulice še bolj žive. Glavne zgradbe po mestu so bile okrašene z zasta- vami, ki so jih napravili z ljubeznijo in v duhu skup- nosti adelaidski šolski otroci.

Kot sem že omenila, je naše mesto res multikulturno — sestavljeno iz ljudi vseh delov sveta in vseh narod- nosti. Veliko, če ne večina, je bila rojena izven Avstra- lije. Če k priseljenim staršem prištejemo tudi tu rojene otroke, nas je zares veliko in nekaj pomenimo. Zato je naravno, da igramo že važno vlogo tudi pri festivalu. Ethnic Communities Council of South Australia je orga- niziral dan 22. marca, ter dal vsaki etnični skupini pri- liko nastopiti in pokazati delček svoje starodavne, bogate kulturne dediščine.

Pri tem "International Day" adelaidskega festivala je sodelovala seveda tudi naša slovenska skupina. Pri- redba je bila v Elder Parku in se je pričela že zjutraj. Naše matere so organizirale stojnico domačega peciva in drugih slovenskih jedi (klobasa z jeljem!), kar so Avstralcji in priseljenci drugih narodnosti s slastjo po- kušali. Razen hrane smo imeli tudi razstavo naših nar- odnih predmetov — razni leseni spominčki iz Slove- nije, pa tudi krasna domača ročna dela naših žena tukaj v Adelaidi.

Dan je bil res lep in ljudje v najboljšem razpolože- nju. Mnogi, ki morda niti vedeli niso, da Slovenija obstaja, so postali za to znanje bogatejši. Če ne že dopoldne, pa popoldne, ko so nastopile razne etnične skupine s svojim kulturnim sporedom. Slovence so pred- stavili Adelaidčanom naši pevčki z nekaj slovenskimi pesmimi, Novakova Janet in Valenčičev Tomaž pa sta zaigrala na harmoniko. Tako pevčke kot muzikanta je bilo vredno poslušati, zato so vsi želi tudi splošno odo- bravanje občinstva.

Mednarodni dan se je približal koncu. S svojim bo- gatim sporedom je izpolnil svoj namen. Naj se ob tej priliki zahvalim vsem rojakom, ki so kakor koli poma- gali ter s svojim sodelovanjem prispevali k lepemu uspehu slovenske skupine.

Pozdrave vsem iz Adelaide! — **Helena Rant.**

ALBURY, N.S.W. - Ob vesti o Titovi smrti se človek samo zamisli: eni jokajo za njim, drugi se veselijo, tretji pa se bojimo, da bi spet ne prišlo do prelivanja bratske krvi. . . Res, od zgodbe Kajna in Abela se uboji nadalju- jejo po celem svetu: človek proti človeku, krivice in ne-

dolžne žrtve, nikjer resničnega miru. . . Neizmerno smo napredovali v tehniki in vseh panogah vede, le v vedi res- nice in pravice, nesebičnosti in strpnosti je človek ostal nekje pri tleh. Koliko nasilja in ubijanja se vidi na televi- ziji in čuje po radiu — vsekakor več zla kot dobrega. Kdor o vsem tem razmišlja, ga mora prevzeti občutek brezupnosti, kam res drvi svet brez Boga. Skoraj je bolje ne misliti in se v molitvi vdati v božjo voljo. — Lepe pozdrave! **Ivanka Študent.**

MELBOURNE, VIC. — Čisto slučajno mi je prišlo v ro- ke vabilo na proslavljanje osemdesetletnice dveh adela- idskih rojakinj, ki ga je priredilo tamkajšnje versko sre- dišče v cerkvi in dvorani na večer prvega aprila. Ker od tam nihče ne poroča, naj ob tem sam napišem nekaj vrstic. Saj sta obe že dolga leta zvesti tamkajšnji sloven- ski cerkvi in tudi dolgoletni naročnici naših MISLI.

Gospa **KRISTA GOLOB** je bila rojena 31. marca 1900, Podgradje pri Ljutomeru, gospa **MARIJA POSA- VAC** pa 15. julija 1900, Košana pri Postojni. A ne eni ne drugi bi ne prisodil osmih križev — menda bo res,

OPALI

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbiro

BRUŠENIH OPALOV in DRAGIH KAMNOV, izdelujemo pa tudi **ZLATNINO in SREBRNINO** po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino, zaročne in poročne prstane...

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 Wattletree Road,

EAST MALVERN (Melbourne), 3146

Telefon: 509 1611

DISKO za Sydney in okolico!

Kličite me za praznovanje zarok in porok, rojstnih obletic ter drugih veselih prilik! Igram po želji vse vrste glasbe in imam lepo izbiro angleških, slovenskih, nemških ter drugih plošč za mlade in stare. Štiri ure najboljše glasbe za 85 dolarjev!

Priporoča se **JOŽEF ROBAR**,
61 Garfield St., Wentworthville, NSW, 2145
Telefon: 636 7157

da čim več človek v življenju prenese v vdanosti v božjo voljo, manj se mu poznajo leta. Pa tudi svojo mladostno vedrino ohrani do poznih dni. Končno: čemernost ni še nikomur pomagala in ni rešila še nobenega problema. Tega se obe jubulantki dobro zavedata. Zlasti gospa Krista, ki tolikokrat z mogočnim smehom pripoveduje zgodbe iz povojnih zaporov, kjer je kljub krivicam in težkim okoliščinam vse žene in dekleta svoje celice držala pokonci.

Obema jubilantkama iz srca želim, da bi v zdravju in vedrosti šle novim jubilejem naproti. Gospe Kristi Golobovi pa ob enem tudi iskrena zahvala za vso pomoč, ki jo je nudila slovenskemu duhovniku ob vsakem obisku Adelaide in zlasti po prevzemu gospodinjskih skrbi na Misijonu sv. Družine. Kolikim duhovnikom in raznim drugim obiskovalcem je in še postreže kot bi postregla samo mati. Škof dr. Stanislav Lenič se še zdaj skoraj v vsakem pismu spomni njenih materinskih skrbi in polne mize dobrot. Bog Vam povrni za vse! — Urednik.

Mickey's Studio

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za razne prilike smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

ZA POROKO: 75 različnih barvnih fotografij
s poročnim albumom vred — samo \$120.—
Slike za potni list — v dvajsetih minutah!

FAIRFIELD, N.S.W. — Ste morali včeraj ali predvčerajšnjim dobiti moje pismo z rešeno aprilsko križanko. Te sem se po stari navadi nejeprje lotila, potem sem se šele spravila k branju. Navadno čitam sama, potem pa še možu glasno, ker on težje bere zaradi slabih oči. — Zdaj pa Vam ponovno pišem. Boste vprašali, zakaj. Ker sva v zadnjih MISLIH brala veselo vest, da je gospod Lojze Turk postal nadškof v Beogradu. Solze ganotja in veselja so nama obema stopile v oči, ko sva zvedela, kako visoko čast je dosegel naš rojak in znanec, saj sva ga oba z možem dobro poznala. Lojze (po domače Koračinov) je bil skoraj sosed mojega moža in v nižjih razredih sošolec. Vedno je bil veselega in nasmejanega obraza ter prijazen z vsemi. Novomašno podobico sem dobila

PRODAJAM hišo v Sloveniji: na Studencih (Maribor) blizu železniške postaje. Kogar zanima nakup, dobi lahko podrobnejše informacije glede stanja in vrednosti hiše pri lastnici. Pišite ali telefonirajte na naslov:
VERONIKA ROBAR, 61 Garfield Street,
Wentworthville, N.S.W. 2145
Telfon: (3) 636 7157

E.Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk. Izvršujemo vse vrste popravil! V zalogi imamo slovenske črke ČŠZ, ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

Telefon:
544 8466

9 Tennyson Ave.,
CLAYTON, Vic. 3169

Melbournskim Slovencem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC
Telefon: 359 5509

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

od njega in sem jo spoštljivo hranila med dragimi spominki, ki pa so se žal vsi izgubili. . . Zato pa nama je obema še bolj ostala v spominu njegova nova maša. Že takrat smo bili ponosni nanj, da je prišel do oltarja - kaj šele sadaj, ko je dosegel tako visoko in dostojanstveno stopnjo. Zato rojaku - novemu beograjskemu nadškofu tudi midva iskreno čestitava ter sva z ostalimi ožjimi rojaki ponosna na našega "Dolenjca". Bog naj ga čuva na njegovih težavnih potih, mi pa ga spremljajmo s svojo molitvijo. Če nama posredujete naslov, bi mu tudi osebno pisala in mu voščila. (Rade volje Vama in vsem Dolenjcem, ki bi se ga radi osebno spomnili. Naslov se glasi: Most Rev. Alojzij Turk, nadbiskup beograjski, Svetozara Markovića 20, 11000 Beograd, Jugoslavija). Goto-vo bo vesel čestitk iz daljne Avstralije. Ur.)

Maj je tukaj. Rada se spominjava šmarničnih večernih pobožnosti v novomeški frančiškanski cerkvi. Tukaj nama žal zvečer ni mogoče iti, saj ni prevoza in bolezen ter starost je z nama. Le ob nedeljah, ko so šmarnice v slovenski cerkvi združene z mašo.

Prav danes (5. maja) je minilo 46 let, kar sva poročena. (Naše čestitke! Še štiri leta, pa Vaju bomo slavili v zlatu! Le korajžno zlatemu jubileju naproti!—Ur.). V življenju je bilo vsega, dobrega in slabega. Od petih otrok so še trije ostali, dva pa sta odšla zgodaj med angelčke: hčerka desetletna, sinček dveletni. Ker je danes toliko zla na svetu, se tolaživa, da jima je Bog prizanesel s tem pokvarjenim svetom. . . Midva pa uživava zaslužen pokoj — sva ne le stara starša, ampak že tudi prastarša — in vsaki mesec težko pričakujeva MISLI.

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT

18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

Kot ste omenili v zadnji številki, nekateri naročniki dolgujejo že več let. Človek bi mislil, da jih bo pri takem zastojarskem branju vsaka črka spominjala na dolg. Midva pa kljub temu, da sva upokojenca, rada priloživa še kak dolar za sklad, da tako poleg redne naročnine pomagava listu ohranjovati življenje. (K nam pa prihaja na obisk in branje MISLI prijatelj, ki še dela, lista pa si ne naroči. Pravi, da si bo MISLI naročil, ko bo penzionist in bo imel več časa za branje. . .)

Vdane slovenske pozdrave! **Karla in Rihard Twrdy.**

Rešitev aprilske KRIZANKE:

Vodoravno: 1. butara; 5. vzhod; 8. Anton; 9. ledina; 10. laket; 11. Albin; 12. zrno; 13. tkan; 15. Ksaver; 18. krotke; 20. Lojz; 21. miza; 22. ajdov; 24. otava; 25. vrtovi; 26. enaka; 27. jamči; 28. Ankara. — Navpično: 1. bolezen; 2. tedensko; 3. rana; 4. analist; 5. volitve; 6. znanke; 7. ocean; 14. artičoka; 15. Kozjani; 16. aktovka; 17. pravica; 19. rjaveč; 20. lutka; 23. vran.

Rešitev so poslali: Sr. Maksimiljana, Jože Grilj, Karla Twrdy, Francka Anžin in Marija Špilar, Angela Židan, Ivanka Študent, Lidija Čušin, Ivan Podlesnik, Emilija Šerek, Anton Šajn in Milan Prešeren. — Žreb je določil narado **Anton Šajn.**

HORVATH SCHOOL OF MUSIC

*Poučujem harmoniko (slovenske pesmi!)
na domu kjer koli v Melbourne
(za A.S.A. in A.M.E.B. izpite in spričevala)
Prodajam tudi harmonike.*

PETER HORVATH
23 SALISBURY RD., ASHWOOD, VIC. 3147
TELEFON: 277 6148

**1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109**
Telefon: 842 5666 (vse ure)

Z nasveti pri načrtovanju in pri urejevanju Vašega potovanja po Avstraliji ali preko morja (pri nabavi potnih listov, viz, raznih drugih dokumentov, finančnega posojila, zavarovanja, fotografij za potne liste. . .) Vam je na uslugo

Obiščite našo pisarno,
ki ima lastni prostor za parkiranje!

ERIC GREGORICH

Temu se smejejo doma . . .

- Naredite nekaj za svoj narod: MOLČITE!
- Na papirju smo si vsi enaki, a kaj, ko papir prenese vse, tudi to debelo laž.
- Ni res, da ne vemo, kdo pije in kdo plača, saj v takih primerih plačujemo vsi.
- "Manjka praška, kave, limon, premoga. . . Česa sploh ne manjka?" — "Pojasnil ljudi, ki so krivi za to."
- Če delaš kot konj, ne manjka jezdecev.
- Odločili smo se demokratično, zlasti nekateri.

KDO BI VEDEL POVEDATI . . .

. . . kje je STANKO PETEK, po poklicu mizar, doma iz okolice Maribora. Njegova mati je izgubila sled za njim in je v velikih skrbeh zanj. Kdor Stanka pozna, naj mu sporoči to obvestilo. Morebitne informacije o njem lahko sporoči tudi sydneysem uradu Rdečega križa (Red Cross Society, 159 Clarence Street, Sydney, 2000, N.S.W.), ki na materino prošnjo proizveduje za Stankom.

Med pogrešanimi je tudi JOŽE KOSMAČ. Njegov zadnji naslov je bil v Maroochydore, QLD. Kdor ga pozna, naj mu sporoči, naj se oglasi domačim; ali pa

KRIŽANKA

(Sestavila Ivanka Žabkar)

Vodoravno: 1. slovenska reka; 4. poročena ženska; 8. začetni črki imena in priimka junaka-orjaka znane Levstikove povesti; 9. začimba; 11. afriška žival; 12. na poseben dan maja jih častimo; 14. kratica za danes najbolj razširjeno družinsko običilo; 16. iztrebljen gozd, jasa; 17. redka novozelandska brezrepa ptica; 19. kazalni zaimek; 21. "ali" v angleščini; 22. streha; 24. blagozvočje glasov; 27. nikalnica; 28. maska, pretveza; 29. ime osebe v stari zavezi; 30. žuželka; 32. kratica za Prešernovo knjižnico; 33. prihod v goste; 34. poljski sadež.

Navpično: 1. cigara; 2. znana ameriška kratica za "vse prav"; 3. igralna karta; 4. zvok; 5. vrsta umetnikov; 6. gora v zvezi s pravljicnim kraljem Matjažem; 7. rimski pozdrav; 10. vrsta pralnega praška; 13. žensko ime; 15. osebni zaimek; 16. slovensko obmorsko mesto; 18. glasovati; 20. roža, cvetlica; 23. osebni zaimek; 24. zadnji zemski dom vsakega; 25. še več kot zelo nagel korak; 26. vrsta glasu pri zbornem petju; 28. kratica za Krajevni ljudski odbor; 31. površinska mera; 32. kratica za poštni predal.

Rešitev pošljite do 7. junija na uredništvo.

DOMAČA HRANA SREDI MELBOURNA!

"THE SAUSAGE MACHINE"

TAKE-AWAY SHOP

CENTRE PLAZA,

Cnr. Bourke and Swanston Sts.

Nudimo Vam klobase, pečenicice, krvavice in razne slične dobrote nepečene za nakup, ali pa pečene na oglu (Charcoal Grill), postrežene s hrenom, gorčico, raznimi solatami ali kislim zeljem.

Domače juhe: ječmenova, grahova, lečna.

Na razpolago orehova in makova potica, sirova pogača, jabolčni zavijač in druge dobrote.

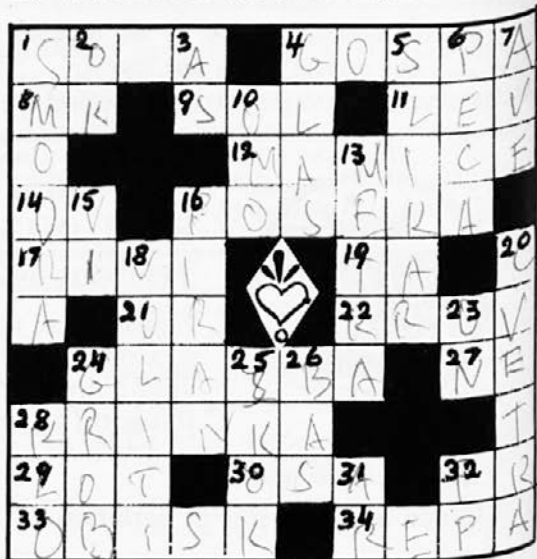
Priporočata se Valerija in Miha ROPRET

naj javi sydneysemu slovenskemu verskemu središču, ki bo vest posredovalo dalje.

ŠTEFAN DRAŠKOVIČ (doma iz Nedeljice) naj se takoj javi domačim. Zadeva je nujna zaradi zapuščine. Lahko pa se javi tudi telefonsko Francu Horvatu v Sydney: 02-709-1258.

DUŠAN MIKLIČ je nekje v Avstraliji, po sklepanju najbrž v Wollongongu, N.S.W. Njegov zadnji poklic: voznik taksija. Iščeta ga brat Stane Miklič in prijatelj Matija Golob. Naj se oglasi bratu (Praproče 5, p. Straža (68 351) pri Novem mestu.

"Veš, moj pes me zavoha že na dvesto metrov."
"Ti, kaj pa, ko bi se spet enkrat skopal?"

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

IMATE NAMEN POTOVATI?

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na pot) bo uredil za Vas vse
potrebno!

Čez dan:

72 Smith Street,
Collingwood, Vic. 3066
Tel. 419 2163 in 419 1584

Po urah:

1044 Doncaster Rd.,
E. Doncaster, Vic. 9109
Telefon: 842 1755

Priporočam se Slovincem
vzhodnega dela velikega Melbournea
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak **VOJKO VOJK**

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares **SVEŽA JAJCA**?

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRAULIG
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, **RESEARCH**
Telefon: 437-1868

■ Kaj pa NAROČNINA?

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVÓ CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in brave MISLI
s pristrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš **DOM**, poznan pod imenom **TRIGLAV**, na Irving
Street, **PHILLIP (CANBERRA), A.C.T.**, je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in pra-
znikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo različno vsakovrstno postrežbo in številne slovenske pijače.

Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOSLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

TOBIN BROTHERS
funeral directors

NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

North Melbourne 189 Boundary Road, 329 6144

Malvern 1382 High Street, 509 4720

Noble Park 505 Princes Highway, 546 7860

Frankston 232 Cranbourne Road, 781 2115

Mentone 93 2460

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES Pty. Ltd.
182 Norton Street, Leichhardt, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA

J. M. THAME

E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezen, v nezgodah; zavarovanja nepremičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds.)

Telefon: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraving imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY

DESIGNED AND MADE

IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom za izdelavo kuhinjskih omar in drugega pohištva po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

Dr. J. KOCE, 72 Essex Rd., Surrey Hills, Vic. 3127. — Tel. 836 3862

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Imam v vseh večjih mestih Evrope in Amerike ne samo poslovne ampak tudi prijateljske zveze.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 155 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 63 4832, Consultant Dr. J. KOCE**